

KISKUNLACHÁZA

NAGYKÖZSÉG

INTEGRÁLT

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI

STRATÉGIÁJA

MEGBÍZÓ: Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzata

KÉSZÍTETTE: ECRS Magyarország Kft.

2017. december

Megbízó: Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzata

Megbízó képviselője: Dr. Répás József polgármester

Bárány László főépítész

Készítették:

Témavezető: Karácsony Krisztián

Munkatársak: Szontaghné Mosoni Dóra

Bedőcs Bernadett

Jelen tanulmány Kiskunlacháza Polgármesteri Hivatal munkatársaival együttműködésben készült.

Budapest, 2017. december

© ECRS Magyarország Kft.

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	3
1. BEVEZETÉS.....	4
2. ELŐZMÉNYEK	6
2.1.Megalapozó vizsgálat eredményei.....	6
2.2.Területfejlesztési koncepció – jövőkép és átfogó célok.....	6
2.3. IVS 2010 értékelése.....	7
3. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI.....	11
3.1 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása.....	11
3.2. A középtávú célok közötti összefüggések bemutatása.....	17
3.3. Városrészi célok	18
3.4. Stratégiai célok megvalósításának külső feltételei.....	25
4. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK.....	26
4.1. Akcióterületek	26
4.2. Kulcsprojekt.....	39
4.3. Hálózatos projekt.....	40
4.4 A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve és Ütemezése	42
5. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM	45
5.1 A szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása és helyzetelemzése.....	45
5.2. A veszélyeztetett társadalmi csoportok helyzetének összegzése	54
5.3. Antiszegregációs Intézkedési terv.....	54
6. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	57
6.1 A stratégia külső összefüggései	57
6.2.A stratégia belső összefüggései	62
7. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI.....	63
8. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE.....	65
8.1. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek	65
8.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása	66
8.3. Monitoring rendszer kialakítása	69
9. MELLÉKLET – MONITORING MUTATÓK.....	71

1. BEVEZETÉS

Az ITS készítés háttere

Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzata 2017-ben döntést hozott arról, hogy a 314/2012.(XI.8.) kormányrendeletnek megfelelően kidolgozza a település középtávú Integrált Településfejlesztési Stratégiáját (ITS) a 2011-ben elkészített Integrált Városfejlesztési Stratégiájának (IVS) felülvizsgálatával. Az ITS kidolgozásában az ECRS Magyarország szakértői vettek részt.

A felülvizsgálat elkészítését a következő, a fejlesztések külső és belső környezetét érintő változások indokolják:

- jogszabályi háttér változása, megváltozott tartalmi felépítés (314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint az egyes településrendezési sajátos jogintézményekről),
- 2008-ban kezdődő gazdasági –pénzügyi válság, ennek hatása a foglalkoztatásra, a migrációs folyamatokra, a lakosság szociodemográfiai jellemzőire, a magánszektor fejlesztési aktivitására,
- 2014-2020-as új uniós költségvetési ciklus, az uniós forráselosztás alapfeltételeit biztosító operatív programok kidolgozásának befejezése 2015-ben,
- új országos és megyei fejlesztéspolitikai dokumentumok elfogadása,
- megváltozott feladat ellátási rendszer az önkormányzatok és kormányzat viszonylatában,
- adóssághozzájárulás, önkormányzatok finanszírozásának átalakulása,
- fogyasztási trendek változása és környezettudatos szemlélet erősödése.

ITS szerepe, feladata

Az ITS középtávon (2017-2022 között) jelöli ki az elérendő fejlesztési célokat, valamint az azok integrált megvalósítását szolgáló beavatkozások körét és a megvalósítás eszközeit. Az ITS célja, hogy a stratégiai tervezés eszközeivel segítse elő az elkövetkező 6-8 év településfejlesztési tevékenységeinek eredményességét. A tervezési munka, a stratégia akkor tekintendő eredményesnek, ha hozzájárul ahhoz, hogy a település összességében a lehető legnagyobb mértékben használja ki fejlődési potenciálját a 2017 – 2022 közötti időszakban. Kialakítása oly módon történik, hogy azt a lehető legnagyobb mértékben tudják támogatni az EU alapjainak forrásai, így a település optimálisan képes kihasználni az EU fejlesztési lehetőségeit.

Az ITS akkor tudja betölteni szerepét, ha a fenti forrásszerzés mellett képes a település működésének különböző szereplői közti kommunikáció eszközévé válni, s így céljai és projektjei széles körű támogatást élveznek a nagyközség társadalmi és gazdasági szereplőinek körében. Hozzájárul ahhoz, hogy a településen folyó egyes fejlesztési tevékenységek – függetlenül azok finanszírozóitól illetve tulajdonosaitól - egymással térben és időben összehangoltan valósuljanak meg, erősítve ezzel az egyes fejlesztési célú beavatkozások hatását.

Fejlesztéspolitikai háttér

Az ITS elkészítéséhez elengedhetetlen az Európai Unió és a Kormány által megfogalmazott irányelvek és elvárások figyelembe vétele. Az ágazati és területi stratégiák közül különösen fontos szerepe van a Partnerségi Megállapodásnak, illetve a 2014 első félévében elfogadott operatív programoknak, hiszen a fejlesztések finanszírozását elsősorban ezeken a programokon keresztül tudja a következő években

biztosítani a település is. Az operatív programokhoz való illeszkedés a projektek szintjén értelmezhető, mely a megvalósítást biztosító beavatkozásokat tárgyaló fejezetben kerül kibontásra. A fejlesztési dokumentumok egy másik csoportja nem a finanszírozás, hanem az illeszkedés szempontjából fontos, hiszen magasabb területi szinten határoz meg a településre is érvényes fejlesztési elveket, irányokat. E fejlesztési dokumentumok prioritásaihoz, céljaihoz való illeszkedés a külső és belső összefüggéseket tárgyaló fejezetben kerül bemutatásra.

Módszertan, tartalmi felépítés

Az ITS tartalmát szabályozó 314/2012.(XI.8.) kormányrendeletben az egymással összefüggő, három elemből álló dokumentum-rendszer a következő:

- Megalapozó vizsgálat
- Településfejlesztési Koncepció
- Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS)

A településfejlesztési koncepció hosszútávra szóló dokumentum, a 314/2012.(XI.8.) kormányrendeletbe foglalásával feloldódott a korábban készült IVS-ek azon belső ellentmondása, hogy míg az IVS korábban is középtávú, operatív jellegű stratégia dokumentumként került meghatározásra, tartalmi követelményei között jelentős helyet kapott a település hosszú távú jövőképe („vízió”) és ehhez kapcsolódó hosszú távú céloknak a rendszere. A jelenlegi jogszabály szerint az ITS már nem tér ki e célok meghatározására, hanem a település hatályos településfejlesztési koncepciójában meghatározott célrendszeréből indul ki. Kiskunlacháza hatályos Településfejlesztési Konceptióját 2010-ben az ECORYS Magyarország Kft. készítette el, ezért a stratégiai célok kialakításának alapját az abban meghatározott jövőkép és átfogó célok jelentették.

A megalapozó munkafázisában széleskörű adat- és információgyűjtés történt a település legfontosabb jellemzői és számszerűsíthető adatai körében. A Megalapozó vizsgálat legfontosabb adatforrásai:

- KSH adatok: 2011. évi KSH népszámlálási, KSH tájékoztatási adatbázisban elérhető adatok
- az ITS készítés támogatására létrehozott TEIR felület
- önkormányzati adatszolgáltatás

Az egyeztetési eljárások jogszabály szerinti lefolytatása, valamint a partnerség biztosítása a tervezés során biztosított volt.

2. ELŐZMÉNYEK

2.1. MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT EREDMÉNYEI

A stratégia megalapozásaként részletes helyzetelemzés és értékelés készült, minden ágazati fejezetet egy értékelő fejezettel zárult. A SWOT és városrészi értékelés nemcsak a helyi folyamatok értékelésére, fejlesztési szükségletek azonosítására tér ki, de feltárja a külső környezetben zajló azon trendeket, folyamatokat, melyek a fejlesztésekre és a település gazdasági, társadalmi, környezeti állapotának egyes elemei megváltozására hatással lehetnek.

A helyzetértékelés során feltárt, legfontosabb fejlesztési kihívások, melyekre a stratégia célrendszere épül:

- Kiskunlacháza térségi elérhetőségének javítása
- Kiskunlacháza új településközpont fejlesztéseinek folytatása
- Duna-part fejlesztésének elindítása
- Gazdasági területek fejlesztésének támogatása
- Lacháza központ fejlesztése
- Völgy rekreációs fejlesztése
- Szegregáció kezelése
- Kulturális és sportélet további minőségi fejlesztése

2.2. TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ – JÖVŐKÉP ÉS ÁTFOGÓ CÉLOK

Kiskunlacháza hatályos Településfejlesztési Konceptióját 2010-ben az ECORYS Magyarország Kft. készítette el. Az átfogó és részletesen kidolgozott anyagban a településfejlesztési koncepció értékválasztása során a „Kistérség gazdasági motorja”, dinamikusan fejlődő gazdasággal és a „Társadalmi-természeti értékeken alapuló fejlesztések települése” jövőképi – alternatívák kerültek megfogalmazásra. A koncepció az elérendő jövőképet a következők szerint fogalmazza meg:

„Kiskunlacháza a Kiskunság kapuja - Dinamikusan fejlődő, komfortos város, mikro-regionális központ”, részletesebben:

„A település leginkább fekvéséből, regionális kapcsolataiból, meglévő és leendő gazdasági bázisából eredő lehetőségeket kiaknázva Kiskunlacháza legyen „mikro-regionális központ”, amely kistérségi szinten potenciális munkahellyé és munkahely felvevő területté válik. Elsődleges cél a gazdasági területek fejlesztése, kiejánlása. A települési nagy átmenő infrastruktúrákból adódó előnyök kihasználásaként támogatja a vállalkozások és kereskedelmi egységek letelepedését, ezzel számos munkahelyet és nagymértékű adót biztosít Kiskunlacháza számára. A közép- és hosszútávon a település ebből a gazdasági potenciálból jelentős tőkét lesz képes a társadalmi és szellemi potenciálon alapuló fejlesztésekbe investálni, amely nyugodt környezetet biztosít mind a településen lakók, dolgozók, mind a településre érkezők (nyaralók) számára komfortos belső terekkel, kis közösségi terekkel és lakó funkcióhoz kapcsolódó kiszolgáló ellátó helyekkel.”

A tervezett jövőkép teljesülését segítik a koncepcionális fejlesztés fő prioritásai. A négy fő prioritás a település helyzetelemzésének eredményeiből fakad, a lehetőségeket vázolja föl, elsősorban az erősségekre támaszkodik, illetve a gyengeségeket és a veszélyeket küszöböli ki.

Kiskunlacháza 2010-ben meghatározott hosszú távú településfejlesztési koncepciójának javasolt stratégiai prioritásai:

- Ásványi vagyon kibányászása a fenntarthatóság szemléletének figyelembe vételével,
- A közösségi terek minőségi fejlesztése,
- Duna-part megközelítése és fejlesztése,
- Közlekedési infrastruktúra fejlesztése.

A megjelölt prioritások messzemenően figyelembe veszik az Európai Unió és hazánk terület- és településfejlesztési alapelveit és pilléreit, valamint illeszkednek Pest megye elfogadott területfejlesztési dokumentumainak fejlesztési céljaihoz és prioritásaihoz. A négy prioritás a fő feladatokat fogalmazza meg és jelöli ki, a prioritások programokon keresztül teljesülhetnek.

2.3. IVS 2010 ÉRTÉKELÉSE

Kiskunlacháza legutolsó Integrált Városfejlesztési Stratégiáját (IVS) 2010-ben az ECORYS Magyarország Kft. készítette el. A stratégiai szemléletű anyag, a szintén 2010-ben készült településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítását célozta meg. Az IVS feladata a hosszú távú településfejlesztési célok, rövid- és középtávon reálisan megvalósítható programjainak és projektjeinek kidolgozása volt. Kiskunlacháza két középtávú tematikus célt fogalmazott meg:

1. Települési belső komfort és társadalmi kohézió megteremtése

„Ahhoz, hogy Kiskunlacháza egy valódi komfortos település képét mutathassa, el kell érnie az átmenő forgalomból adódó terhelés csökkentését. (...) A regionális úthálózatok nyomvonalvezetésének megváltoztatása érdekében tett lépésekkel megalapozható az élhető kisváros kialakulása, fejlődése.

A jól differenciált és a város szerkezetéhez, a célközönségek igényeihez és lehetőségeihez igazított lakó- és kiskereskedelmi funkciók területi egységeinek ütemezett át-strukturálásával megvalósított fejlesztésekkel elérhető az a belső minőség-növekedés, amely szintén hozzájárul Kiskunlacháza a XXI. századi igényeket kielégíteni tudó kisvárossá válásához.

Részletes felmérések (karakter, épületállomány, szociológiai helyzet, ingatlan-érték, stb.) segítségével meg kell határozni a területek jelenlegi státuszát, majd rögzíteni szükséges a lakók és a területhasználók bevonásával az egyes területek fejlesztési irányait, megvalósulásukat pedig építészeti minőség ellenőrzése mellett (pl. tervtanács) kell végrehajtani. Ez hozzásegítheti a települést, hogy karakteres városrészek alakulhassanak ki.

A település szerkezetének fontos elemei a zöldfelületek, és potenciális szabadidős- és rekreációs területek, ezek tervszerű, és az élhetőséget, illetve a turisztikai célokat is figyelembe vevő módon való kialakítása, fejlesztése szintén hozzájárul a szerkezet-váltáshoz, illetve ahhoz a minőség javuláshoz, amely a térségi másodlagos erő-központ szerepét erősíti Kiskunlacházának.

A településközpont(ok) rehabilitációja, regenerációja, funkcióbővítő fejlesztése olyan magas színvonalú épített környezet létrehozatala által képzelhető el, amely biztosítja az élhető, környezetileg és gazdaságilag is fenntartható működést. A minőség mellett azonban a megfelelő funkciók kialakítására és fenntartására is szükség van.”

2. Gazdaságfejlesztés

„A település északkeleti, keleti részén kiterjedt ásványi vagyon található, amely amellelt, hogy meghatározza a település gazdasági életét, erősen befolyásolja a településképet és a vízrajzi viszonyokat is. Mivel az ásványi anyag véges természeti kincs, és kitermelése jelentős hatással van mind a településre, mind a természeti környezetre, ezért meg kell vizsgálni a bányászás mértékét, a jelenlegi hasznosítását és jövőbeli rekultivációt követő hasznosítását az egész térség figyelembe vétele mellett.

A település vasúti kapcsolatában és a reptér közelségében rejlő potenciál kiaknázása, valamint a tény, hogy a vonal mentén jelentős gazdasági célú, jelenleg még beépítetlen területek alakulhatnak ki, meghatározó a település jövőbeli gazdaságát tekintve; ütemezetten és erős kontroll mellett.

A település adottságai és történelmi hagyományaiból adódóan Kiskunlacháza jelentős mezőgazdasági területekkel rendelkezik, amelyeken meghatározó a zöldség és gyümölcsstermesztés is. Jelenleg a helyben való feldolgozás alacsony szintű, amelyen a jövőben érdemes változtatni. A helyben való feldolgozás a település jövőjét tekintve amellelt, hogy munkahelyeket teremts, és iparúzési adóbevételt is növel, segíti a helyi gazdasági szféra „egymásra találását, klaszteresedését”, akár egy helyi márka létrehozását is, amellelt Kiskunlacháza egyedi megjelenéssel bírhat a piacon (pl. pálinka, lekvár, stb.).

Mindezzidáig nem esett szó a helyi épített és természeti környezeten alapuló fejlesztésekről, amely azonban kiemelten fontos lehet Kiskunlacháza számára is. Ráckeve közvetlen közelében mérlegelni szükséges a turizmuson alapuló fejlesztések nagyságát, de a Dunában rejlő lehetőségek, a Kiskunsági Nemzeti Park, a falu-kép, a vízfelületek szabadidős célú hasznosítása, mind-mind indokoltá teszi, hogy a település kisebb lépésekkel, de egy csillagtúra-szerű központtá válhat, ahonnan a látványosságok 1-1 napra elérhetők, kikapcsolódási és szórakozási lehetőséget biztosítanak.

Nagymértékű kommunikáció és marketing tevékenység kell, hogy megelőzzön, avagy párhuzamosan folytatódjon a fejlesztési részcélok megvalósulásával.

Fontos, hogy a település partnereinek tekintse a vállalkozókat, folyamatos kommunikáció segítségével tájékozódjon igényeikről, kínáljon együttműködési lehetőséget a helyi fejlesztések megvalósításában. (...)”

A jövőkép elérése érdekében az IVS megfogalmaz rövid távú, tematikus célokat is.

- A. Zöldfelületi és rekreációs fejlesztések
- B. Intézményhálózat fejlesztése
- C. Településközpont és alközpontok fejlesztése
- D. Identitásépítés
- E. Gazdasági fejlesztése
- F. Települési idegenforgalom fejlesztése
- G. Infrastruktúrafejlesztés

A középtávú tematikus célok hierarchiája:	Megvalósítás és cél értékelése
A. Zöldfelületi és rekreációs fejlesztések: közösségi létesítmények elérésének növelése, kiskunlacházi rekreációs területeket használó számának növekedése	A településen a zöldterület növelése kis mértékben valósult meg. A Munkácsy Mihály tér parkosítása valósult meg, mely az új településközpont részeként jött létre. A téren rendezett közösségi rendezvények széles helyi réteget képesek kiszolgálni.
B. Intézményhálózat fejlesztése: közintézmények hálózatbővítése és kapacitásnövelése, a kulturális és szociális szolgáltatások bővítése	A településen több intézményben is történt kapacitásbővítés. Jelentős intézményi fejlesztés előkészítése történt meg, az új egészségház tervei elkészültek, pályázatra beadás megtörtént. A törvényi változások miatt a közoktatásban az önkormányzat kompetenciája csökkent.
C. Településközpont és alközpontok fejlesztése: valódi központ kialakítása; értékvédelem	Az új település központ kialakítása a Munkácsy tér fejlesztésével tovább folytatódott, új intézmény azonban nem jött létre.
D. Identitásépítés: arculat, partnerség-építés, projekt-generálás	A település identitást erősítő rendezvényei továbbra is megrendezésre kerültek. A civil élet támogatása folyamatos, kulturális és közösségi események, programok lebonyolítása ugyancsak állandó feladat, ezek a jövőben sem fognak változni.
E. Gazdasági fejlesztések: potenciális gazdasági területek beépülése, vállalkozások vonzása, piac létrehozása; aktív mezőgazdaságon alapuló feldolgozóipar megtelepítése	Az önkormányzat legjelentősebb gazdasági területén fejlesztés nem történt, a laktanya továbbra is felhagyott terület, melyet időlegesen hasznosítanak. A községben jelentősebb ipari fejlesztés nem történt. Kiskereskedelem fejlesztése keretében megtörtént a helyi piac fejlesztése.
F. Települési idegenforgalom fejlesztése: épített és természeti környezetben rejlő lehetőségek kiaknázása	A községben számos, térségi vonzerővel rendelkező esemény kerül megrendezésre. Turisztikai beruházás a Duna-parton nem történt, új szálláshely nem jött létre.
G. Infrastruktúrafejlesztés: forgalomcsillapítás, tömegközlekedés fejlesztése	A piac és környéke fejlesztésekor új parkoló terület jött létre, számos belterületi út kapott szilárd burkolatot az elmúlt időszakban. A kerékpáros infrastruktúra azonban nem bővült, új kerékpárút vagy sáv nem létesült.

Összességében elmondható, hogy a célok kitűzése helyes volt, az ITS célrendszerének kialakításánál elsősorban a hangsúlyok áthelyezése és új tématerületek integrálása a cél.

A stratégia öt fejleszteni kívánt akcióterületet jelölt ki Kiskunlacházán:

1. Duna-part AT
2. Lacházi településközpont AT
3. Új településközpont AT
4. Bankháza AT
5. Bányaterületek AT

A 2010-ben felvázolt akcióterületi programok és a megvalósított fejlesztések a következők:

Akcióterület neve, a megvalósítás mértéke	akcióterületi célok	Megvalósított fejlesztések
1. Duna-part akcióterület Nem valósult meg	Kiskunlacháza rekreációs igényeit kiszolgáló, turizmust fogadni képes városrész kialakítása	A tervezett fejlesztések nem valósultak meg, néhány projekt elem előkészítés alatt áll.
2. Lacházi településközpont akcióterülete Részben megvalósult	A település számára identitásemelő központ létrehozása, amely a kultúra színterévé válhat.	A tervezett piacterület kialakítása és a hozzá kapcsolódó közterület megújítás megvalósult.
3. Új településközpont akcióterülete Részben megvalósult	A település számára valódi és korszerű központ létrehozása, amely a település és kistérségi szinten is képes magas minőségű szolgáltatásokat biztosítani (adminisztratív, ellátás), a kultúra színterévé válhat.	A Munkácsy Mihály tér fejlesztése, zöldterület, parkolók kialakítása megtörtént. A tér rendszeresen ad helyet közösségi programoknak. Az új városháza előkészítése jelenleg folyik, míg az egészségház várhatóan itt fog helyet kapni.
4. Bankháza akcióterülete Nem valósult meg	Bankházában rejlő turisztikai és gazdasági lehetőségek kiaknázása Kiskunlacházával való kapcsolat erősítése mellett.	A tervezett projektek nem valósultak meg. A laktanya gazdasági fejlesztése jelenleg is előkészítés alatt áll.
5. Bányaterületek akcióterület Nem valósult meg	A település ásványi vagyonának hasznosítása a fenntartható településfejlesztés figyelembevételével.	A helyi, felhagyott bányatavak helyén turisztikai beruházások nem valósultak meg.

Összességében elmondható, hogy az akcióterületi kijelölés megfelelő volt. Ugyanakkor a település prioritásai között nagy hangsúlyt kapott a szabadidős és rekreációs területek fejlesztése, melyre elsősorban a Völgyi térségben van lehetőség, itt tudnak kapcsolódni meglévő turisztikai attrakciókhoz. Ez indokolja, hogy a fejlesztéshez kapcsolódóan új akcióterület kerüljön kijelölésre.

3. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

3.1 A STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

A stratégiai célok meghatározása a következő szempontok figyelembe vételével történt:

- A korábbi IVS célrendszerének és akcióterületi kijelölésének felülvizsgálata. Az IVS-ben meghatározott fejlesztések egy része megvalósult, vagy a fejlesztések előkészítése megtörtént, sok esetben azonban a projektek tervi szinten maradtak. Alapvetően helyes volt mind a fejlesztési irányok, mind az akcióterületek kijelölése.
- A Megalapozó vizsgálat részletes helyzetelemzése és értékelése, a SWOT elemzés és városrészi értékelések nem csak a helyi folyamatok értékelésére, fejlesztési szükségletek azonosítására tér ki, de feltárja a külső környezetben zajló azon trendeket, folyamatokat, melyek a fejlesztésekre és a település gazdasági, társadalmi, környezeti állapotának egyes elemei megváltozására hatással lehetnek.
- Fejlesztési szándékok feltérképezése, projektgyűjtés. Az ITS célja elsősorban a fejlesztési irányok meghatározása, a kulcsprojektek és az egymással területileg is összehangolandó akcióterületi projektek meghatározása. Ennek értelmében lehetőség van a későbbiekben – a stratégia elfogadása után is – a stratégia fejlesztési irányjaival összhangban lévő projektek beazonosítására, kidolgozására, sőt a projektgenerálást, projektfejlesztést – az eddigiekhez hasonlóan – folyamatos tevékenységként kell kezelni.

Kiskunlacháza jövőképe és az átfogó céljai a település hosszú távú koncepciójában fogalmazódtak meg, s gyakorlatilag a 2030-ig tartó időszakra jelölnék meg célállapotot és fejlesztési irányt. A jelenlegi ITS felülvizsgálat keretében a jövőkép és az átfogó célok, a korábbiakat figyelembe véve, kisebb módosításokkal a következők szerint lettek meghatározva:

„Kiskunlacháza a Kiskunság kapuja - Dinamikusan fejlődő, komfortos település, járási társközpont”

A jövőkép elérése érdekében megfogalmazott hosszú távú átfogó célok:

- Települési belső komfort és társadalmi kohézió megteremtése
- Gazdaságfejlesztés

A korábbi, 2011-ben megfogalmazott középtávú stratégiai célok kisebb módosításokkal, összevonásokkal tovább lettek vezetve a következő időszakra. A célok fejlesztési programok, illetve beavatkozások, projektek meghatározásával lettek tovább bontva.

Középtávú tematikus célok 2017:

- cél 1 Versenyképes helyi gazdaság és üzleti környezet
- cél 2. Hatékony közösségi infrastruktúrák
- cél 3 Megújuló települési környezet.
- cél 4. Aktív társadalom, szolidáris település

▪ *1. Középtávú stratégiai cél: Versenyképes helyi gazdaság és üzleti környezet*

A dél-pesti régió Magyarország egyik dinamikusan fejlődő gazdasági térsége, mely elsősorban az ipar, a logisztika és a bányászat terén mutat jelentős szerepet. Ezen belül a Ráckevei járás a régió egyik gazdaságilag alulteljesítő térsége. Kiskunlacháza a járáson belül erős gazdasági pozícióval rendelkezik, mind a fajlagos hozzáadott érték, mind az átlagos jövedelmi szinteket tekintve. A település gazdasági pozíciójának megtartása, erősítése, a jövedelmi szintek növelése akkor érhető el fenntarthatóan, ha a helyi vállalkozások megerősödnek, növekednek, illetve új vállalkozások jönnek létre. A gazdasági szereplők számára fontos, hogy Kiskunlacházán a vállalkozási környezet fejlődjön, s ebben a közszféra szerepvállalása jelentős.

Kiskunlacháza, mint üzleti telephely, turisztikai célpont külső megítélésének, imázsának építése egyaránt a településmarketing tevékenységek erősítését kívánják meg. Ez a viszonylag kis ráfordítással megvalósítható, nem beruházási jellegű tevékenység valódi versenyelőnyt hozhat a településnek: az egyedi, Kiskunlacházára jellemző tartalmak meghatározása és beépítése a településmárkába, annak professzionális kialakítása és menedzselése. Célszerű, ha különböző irányokat (turisztikai marketing, befektetés ösztönzési marketing) egy szervezeti egység fogja össze, s gondoskodik a településmárka és arculat integrált kialakításáról – melybe a vendégek, befektetők mellett a település lakosságát, gazdasági szereplőit, intézményeit is be kell vonni, hiszen olyan városmárkára van szükség, mellyel a helyiek is azonosulni tudnak, az identitásuk részét képezi.

Az üzleti környezet klasszikus elemét jelenti a település gazdasági telephelykínálata, ezek mennyiségi és minőségi jellemzői. Elmondható, hogy Kiskunlacháza jelentős tartalékterületekkel rendelkezik ezen a téren, az egykori laktanya terület kiváló adottságokkal rendelkezik befektetéseket fogadására, a helyszín előkészítése azonban még az önkormányzat feladata. Kiskunlacháza Önkormányzat középtávú célja, hogy elősegítse a gazdasági területek fejlesztését, a laktanya területének jogi és műszaki előkészítését, feltárását és megközelíthetőségét szolgáló létesítmények kiépülését, közműrendszerre való csatlakozásokat.

Az oktatás és szakképzés rugalmas, munkaerőpiaci igényekre rugalmasan reagálni képes fejlesztése régóta megfogalmazott fontos cél. A duális képzési rendszer kialakítása egy előremutató irány, összefogva a térségi szakképzési helyek fenntartójával, a gazdasági érdekképviselőkkel és vállalkozásokkal el kell érni, hogy a kiskunlacházi gazdasági ágazatok fejlődéséhez fontos területeken a szakképzéshez megfelelő oktatási infrastruktúra és működési rendszer épüljön ki. Az önkormányzat a foglalkoztatás bővítése érdekében megvizsgálja az atipikus vállalkozási formák (szociális gazdaság, közösségi innováció) támogatásának, illetve vállalkozási ismeretek elterjesztésének lehetőségét.

A turizmus területén Kiskunlacháza számos idegenforgalmi érdeklődésre számot tartó attrakcióval rendelkezik, de az egyenként csak eseti, vagy kis intenzitású vonzerők (pl. Duna-part, sportesemények, hagyományőrző rendezvények) jelenleg még nem alkotnak piacképes turisztikai termékeket. Természetesen tovább kell erősíteni a kínálatot, fejleszteni kell a szolgáltatásokat, azok minőségét, de jelentős ugrást a térségi komplex csomagok kialakítása és a turisztikai együttműködések, valamint a hatékonyabb piaci megjelenés jelenthet. Kiskunlacháza Önkormányzatának középtávú célja a település turisztikai potenciáljának jobb kihasználása, a meglévő attrakciók fejlesztése, szálláshely kapacitások növelésének elősegítése, illetve a turisztikai fejlesztések menedzselésére alkalmas szervezeti egység felállítása.

Fejlesztési programok a tematikus célon belül a következők:

Beavatkozás	Tartalom
1.1. Befektetés-ösztönzési és településmarketing tevékenység erősítése	<ul style="list-style-type: none"> • Kiskunlacháza, mint befektetési helyszín népszerűsítése, kommunikáció és arculati megjelenés fejlesztése • korszerű önkormányzati vagyongazdálkodás • ügyfélbarát ügyintézés
1.2. Gazdasági területek fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> • meglévő gazdasági területek környezetének, illetve elérhetőségének fejlesztése • ipari, logisztikai telephelykínálat bővítése egykori laktanya terület bevonásával
1.3. Modern gazdasági ágazatok szerepének erősítése	<ul style="list-style-type: none"> • a helyi ipar termelékenységét, piacra jutását és innovációját támogató fejlesztések • mezőgazdasági feldolgozóipar kialakulásának elősegítése • helyi KKV hálózat megerősödésének elősegítése • hagyományos kiskereskedelem térségi szintű promóciója
1.4. Foglalkoztatás bővítése	<ul style="list-style-type: none"> • oktatás, szakképzés helyi igények szerinti rugalmas fejlesztése • munkaerőpiacra való visszavezetés elősegítése (felnőttképzés, tanfolyamok)
1.5. Térségi turisztikai vonzerő növelése	<ul style="list-style-type: none"> • turisztikai és szabadidős kínálat infrastrukturális fejlesztésének elősegítése a Duna-parton, a Völgyben és az örökség területeken • integrált szemléletű turisztikai és szabadidős fejlesztés, szolgáltatások minőségi és mennyiségi fejlesztése (szálláshely kapacitás, térségi együttműködés, információs rendszer, kiajánló) • térségi jelentőségű események szervezése (pl. sportversenyek, tematikus találkozók, kulturális szabadtéri fesztiválok), új rendezvényterület kialakítása

▪ 2. Középtávú stratégiai cél: Hatékony közösségi infrastruktúrák

Kiskunlacháza térségi pozíciója előnyös, a településen áthaladó főutak igen jelentős átmenő forgalommal rendelkeznek, komoly szennyezési és közlekedésbiztonsági problémákat okozva. Ezért elsőrendűen fontos feladat, a főutak átmenő forgalmának csökkentése. Folyamatosan fejleszteni kell a település önkormányzati úthálózatát, javítani a közlekedési biztonságot, fejleszteni a kerékpárforgalmi hálózatot. Az átmenő és a helyi teherforgalom terhelésének csökkentését célozzák meg a települési közlekedési hálózat még hiányzó elemeinek kiépítése is. A közutak mellett fontos a település vasúti kapcsolatainak fejlesztése is. A Budapest-Kelebia vasútvonalon tervezett jelentős fejlesztések lehetőséget adna a településnek arra, hogy jobban ki tudja használni földrajzi fekvéséből fakadó lehetőségeket, mindenekelőtt a gazdaság, a gazdaságfejlesztés szempontjából. Mind térségi elérhetőség, mind a településen belüli biztonságos közlekedés céljait szolgálja a kerékpáros hálózat fejlesztése. Fontos feladat a Duna-part, a városközpont és a vasútállomás közötti kerékpáros kapcsolat megtervezése és megvalósítása, mely a kerékpáros munkába és iskolába járás valamint

a napi bevásárlás lehetőségét segíti elő, illetve a kerékpáros turizmus feltételeit teremti meg. Kiskunlacháza Önkormányzatának stratégiai célja, hogy a település térségi elérhetősége a közúti és vasúti és kerékpáros fejlesztések eredményeként javuljanak, illetve az átmenő forgalomból származó környezeti terhelés enyhüljön és így a lakosság életminősége javuljon.

Mind az uniós célok és elvárások, s ezzel összefüggésben a rendelkezésre álló források, mind a környezet állapotával szemben erősödő általános társadalmi elvárások az energiagazdálkodást a fejlesztések fókuszába állítják. Az erőforrásokkal való hatékony gazdálkodás, a fenntarthatóság szempontjai, az energiafüggőség csökkentésére való törekvés érdekében Kiskunlacháza Önkormányzatának középtávú célja, hogy elő kívánja segíteni az intézményi, lakossági és gazdasági energiahatékonysági beruházások elterjedését, illetve növelni tervezi az energiafelhasználásán belül a megújuló energia részarányát. A fejlesztési prioritásnak a támogatására a példamutatás és a jó gyakorlatok közvetítése, a lakosság és a vállalkozások motiválása, támogatása, a szemléletformálás és információnyújtás, tanácsadás fontos feladat.

A településen élők és dolgozók élet- és munkakörülményeit, a gazdasági élet fejlődési lehetőségét a műszaki vonalas infrastruktúra létesítményeinek a rendelkezésre állása, s annak fejleszthetősége befolyásolja. Ezen belül a közműellátás mértéke, színvonala és fejlesztési lehetősége is az itt élők életszínvonalát és a gazdasági élet fenntartásának feltételeit határozza meg. Folytatni kell a megkezdett közműhálózati fejlesztéseket, célul kitűzve a teljes ellátottságának biztosítását.

A fejlesztési programok a tematikus célon belül a következők:

Beavatkozás	Tartalom
2.1. Térségi elérhetőség fejlesztésének támogatása	<ul style="list-style-type: none"> gyorsvasúti közlekedés fejlesztése a Pireusz-Belgrád-Budapest vasútvonalon, az ehhez kapcsolódó helyi infrastruktúra és vasútállomás fejlesztése térségi kerékpárút kiépítésének elősegítése
2.2. Helyi közlekedési infrastruktúra fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> településen belüli kerékpáros hálózat fejlesztése, további kerékpártárolók telepítése, kerékpározás népszerűsítése helyi úthálózat fejlesztése, megújítása, karbantartása és forgalomcsillapítása túlterhelt csomópontok bővítése, balesetveszély miatti átépítése
2.3. Energiahatékonysági beruházások és a megújuló energia szerepének növelése	<ul style="list-style-type: none"> intézmények energiahatékonysági megújítása – lehetőség szerint megújuló energiaforrások alkalmazását integrálva lakóépületek energiahatékonysági megújítása – lehetőség szerint megújuló energiaforrások alkalmazását lakossági szemléletformálás
2.4. Korszerű közműszolgáltatási és hulladékgazdálkodási rendszerek	<ul style="list-style-type: none"> csapadékvíz elvezetés rendszerszerű fejlesztése közműrendszer folyamatos karbantartásának és szükség szerinti fejlesztésének elősegítése illegális hulladéklerakó helyek feltérképezése és felszámolása

▪ 3. Középtávú stratégiai cél: Megújuló települési környezet

Kiskunlacháza a korábban kijelölt fejlesztési fókuszpontokban a tervezett fejlesztések egy része megvalósult, számos tervezett beavatkozás viszont nem indult el, illetve az eltelt időszakban új területfejlesztési prioritások is születtek, melyre a településfejlesztés reagálni kíván. Kiskunlacházán a település erős tagoltsága miatt kiemelt feladat a kiegyensúlyozott településszerkezet kialakítására való törekvés. Kiskunlacháza Önkormányzatának stratégiai célja, hogy növelje a települési környezet minőségét, ezáltal javítson az itt élők életminőségén. Ugyanakkor a minőség-növelő beavatkozásokkal hozzájáruljon egyes területek felértékelődéséhez, közösségi, gazdasági és turisztikai hasznosításukhoz. Négy fő fókuszterülete van az integrált beavatkozásoknak, melyek az akcióterületi kijelöléseknél is tükröződnek: folytatni kell Lacháza központ megújítását, az új településközpont kialakítását, Duna-part fejlesztését. Meg kell kezdeni az egykori laktanya terület a bányaterületek, illetve az újonnan kijelölt Völgy térség fejlesztését. Az akcióterületi programok hozzájárulnak Kiskunlacháza kiegyensúlyozott településszerkezetének kialakulásához.

Kiskunlacháza középtávú társadalompolitikai céljai a sport és szabadidős létesítmények fejlesztése, az egészségügyi és oktatási hálózat fejlesztése. A társadalmi folyamatok, lakossági igények változásával a szolgáltatási rendszernek is képesnek kell lennie a változásokra rugalmasan reagálni mennyiségi és területi vonatkozásban is. A színvonalas közösségi szolgáltatások kialakításához szükség van a lakosság ellátásában közreműködő állami, megyei, járási és civil szakmai szervezetekkel való együttműködésre is. A település óvodai és bölcsődei ellátás szempontjából egyelőre ki tudja elégíteni a felmerülő igényeket, azonban folyamatos korszerűsítésre és az igényekre rugalmasan reagáló szervezeti megoldásokra van szükség. Kiemelten fontos feladat az oktatási intézmények fenntartásáért felelős Klebelsberg Intézményfenntartó Központtal az oktatás színvonalának folyamatos javításának érdekében. Kiskunlacháza Önkormányzatának továbbá a feladatkörébe tartozó egészségügyi szolgáltatások minőségi fejlesztését emelését tűzi ki célul, mely tartalmazza az infrastrukturális feltételek folyamatos fejlesztését, az intézmények épületeinek megújítását, az energiahatékonysági korszerűsítéseket is integráló felújítását, az eszközállomány fejlesztését.

A sport infrastruktúráinak és szolgáltatásainak fejlesztése olyan terület, mely egyaránt szolgálja a lakosság egészséges életkörülményeit, kiegészíti az oktatási intézmények saját lehetőségeit, illetve fontos a közösségi szintek is egyben. A tematikus sportrendezvények célcsoport-specifikus kínálatának fejlesztése a közösségépítés és identitáserősítés szempontjából is nagy hatással bír. Kiskunlacháza középtávú célja a meglévő sportlétesítmények folyamatos karbantartása és a kor igényeinek megfelelő megújítása elengedhetetlen egy jól működő az ifjúsági illetve közösségi sportélet fenntartásához.

Kiskunlacháza középtávú céljaként jelöli meg ugyanakkor a zöldfelületi rendszerek fejlesztését. Az integrált településmegújítás keretében Kiskunlacháza folytatni kívánja a közterületeket, zöldterületeket, az épített környezet megújítását és a közösségi életet erősítő településrészi projektek megvalósítását. A nagyobb léptékű fejlesztések a Duna-part környezetét érintik. A zöldfelületek alapvető szerepet játszanak a klímaváltozással járó negatív folyamatok mérséklésében, bizonyítottan csökkentik a felszínhőmérsékletet, segítik a levegő megtisztulását, közérzetjavító hatásúak. De az egészséges környezet feltételeinek biztosításán túl egyben a társadalmi élet, a közösségi és kulturális rendezvények fontos színterei, találkozóhelyek, a társadalom széles rétege számára a szabadidő eltöltés és sportolás és nem utolsósorban a turizmus célterületei is.

A fejlesztési programok a tematikus célon belül a következők:

Beavatkozás	Tartalom
3.1. Integrált településmegújítás	<ul style="list-style-type: none"> Lacháza központ fejlesztése (kulturális-turisztikai központ létrehozása a jelenlegi községháza épületében, szociális fejlesztés a szegregált területeken) Új településközpont fejlesztése (új községháza és egészségház fejlesztése, közterületek rendezése, zöldterület fejlesztés) kulturális értékmegőrzés program elemeinek megvalósítása (Angyalos ház, Tájház)
3.2. Sport- és aktív szabadidős fejlesztések	<ul style="list-style-type: none"> sport és szabadidős Infrastruktúrafejlesztés a Völgyben, zöldterület fejlesztés, gyalogos utak és kerékpáros infrastruktúra, sétány, sportlétesítmények akcióterület keretében Duna-part sport és szabadidős infrastruktúrájának és a hozzá kapcsolódó kiszolgáló és szolgáltató létesítményeinek fejlesztése ifjúsági sportélet támogatása (sportklubok, sportprogramok támogatása) óvodai, iskolai sportinfrastruktúra fejlesztése
3.3. Minőségi közösségi szolgáltatások	<ul style="list-style-type: none"> egészségügyi ellátás infrastrukturális hátterének fejlesztése (új egészségház) a bölcsődei és óvodai férőhelyek kapacitásának rugalmas alakítása az igényeknek megfelelően, humán erőforrás fejlesztés, felszereltség javítása a közoktatás minőségi fejlesztése (pedagógusképzés, infrastruktúra) szakképzés fejlesztése a gazdaság szerepelőivel együttműködve
3.4. Zöldterületek és zöldfelületek hálózatának fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> zöld- és egyéb közösségi, rekreációs területek (közparkok, közösségi kertek, játszóterek, fasorok, ökológiai folyosók, tanösvények) fejlesztése és fenntartása

▪ 4. Középtávú stratégiai cél: Aktív társadalom, szolidáris település

Kiskunlacházán a helyi identitás fontos érték, az önkormányzat célja, hogy megtartsa és erősítse a helyi lakosság lokálpatriotizmusát és ezzel a különböző társadalmi csoportok közötti kohéziót. A települési és településrészi közösségek erősítése a helyi civil szervezetek bevonásával, illetve kulturális és egyéb közösségi programok szervezésével fontos feladat, melyet a település a jövőben is folytatni tervez. Kiskunlacháza történelmi múltjának, hírességeinek bemutatását, megismertetését a szélesebb rétegekkel segíthetik az önkormányzat, a helyi intézmények és társadalmi szervezetek együttműködésében megvalósítható programok, versenyek, pályázatok. A település kulturális kötődéseit erősíti a helyi kultúra ápolása, illetve a nemzetközi testvérvárosi kapcsolatok fenntartása.

A szociális biztonság megteremtése kapcsán a hátrányos helyzetű, szociális ellátásra szoruló társadalmi csoportok életkörülményeit, a társadalom többi tagjához történő felzárkózásának esélyeit több dimenzió mentén szükséges javítani annak érdekében, hogy a településen belüli társadalmi és területi egyenlőtlenségek mértéke csökkenjen. Ezzel párhuzamosan az ellátórendszer fejlesztésével és a megelőzés

eszközeivel javítani kell a lakosság egészségi állapotát. A szociális és társadalmi státusz tekintetében hátrányos helyzetű lakosság egész Kiskunlacháza területén gondoskodást igényel: meg kell akadályozni a leszakadásukat és a szegregátumok kialakulását.

A település lakosságának életminőségéhez szorosan hozzátartozik a helyi közbiztonság helyzete. Az önkormányzat célja, a helyi rendőrséggel, polgárőrséggel együttműködve a lakosság biztonság érzetének javítása, illetve a rendőrség bűnmegelőző és bűnüldöző tevékenységének támogatása. Ebben nagy szerepet kap a településen kiépítésre került térfigyelő kamerarendszer, melynek további bővítése tervezett.

A fejlesztési programok a tematikus célon belül a következők:

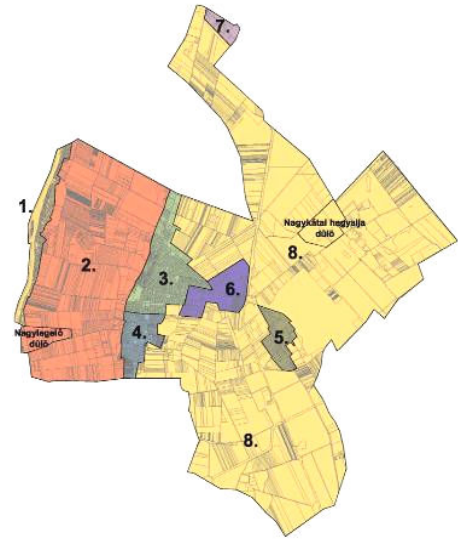
Beavatkozás	Tartalom
4.1. A lokálpatriotizmus erősítése, helyi közösségek és civil szervezetek támogatása	<ul style="list-style-type: none"> • önkormányzati infrastruktúra lehetőség szerinti biztosítása a civil társadalom és helyi közösségek számára • térségi jelentőségű kulturális, közösségi, sport események szervezése • helyi társadalmat és civil szervezeteket aktivizáló szakmai és közösségi programok szervezése, ezek elősegítése
4.2. A szociális szolgáltatások hatékonyságnövelése	<ul style="list-style-type: none"> • szociális közszolgáltatások infrastruktúrafejlesztése, kapacitásbővítése, igényekre szabott helyi projektek indítása • közmunkaprogram folytatása
4.4. A szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek kezelése	<ul style="list-style-type: none"> • szegregált terület kezelése, rehabilitációja • veszélyeztetett területeken a közterületek, intézményi felújítások folytatása
4.5. A közbiztonság erősítése	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastruktúra bővítése (térfigyelő kamerarendszer) • Prevenációs programok

3.2. A KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA

	cél 2. Hatékony közösségi infrastruktúrák	cél 3 Megújuló települési környezet.	cél 4. Aktív társadalom, szolidáris település
cél 1 Versenyképes helyi gazdaság és üzleti környezet	XX	X	X
cél 2. Hatékony közösségi infrastruktúrák		XX	XX
cél 3 Megújuló települési környezet.			X
cél 4. Aktív társadalom, szolidáris település			

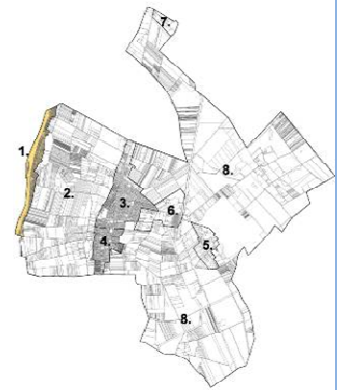
3.3. VÁROSRESZSI CÉLOK

Kiskunlacháza nagyközség területét nyolc, egymástól eltérő jellemzőjű, illetve térben elkülönülő településrészre lehet felosztani, melyből az utolsó, a nagy kiterjedésű külterületeket foglalja magában. A településrészek a Duna-part (1), a Völgy (2), Lacháza (3), Pereg (4), Bankháza (5), Kereskedelmi és ipari terület (6), Hegyei szőlők (7) és a Keleti külterület (8), melyeket az alábbi térkép ábrázol.

Forrás: ECRS szerkesztés, Kiskunlacháza Település Önkormányzatának adatszolgáltatása

1. Duna-part

Értékek, adottságok

- komfortos üdülőterület
- gyenge kapcsolat a település többi részével
- természeti értékek (Vesszőzátony-sziget, Lagúna)

Problémák, konfliktusok, lehetőségek

- kerékpárút kapcsolat a település központjával és a szomszédos településekkel hiányzik
- kihasználatlan turisztikai lehetőségek (bezárt strand, étterem, játszótér)
- közművek kiépítettsége hiányos

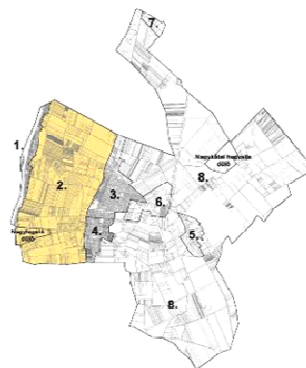
Fejlesztési célok

- V.1.1. Közösségi, szabadidős területek kialakítása
- V.1.2. Sport és turisztikai infrastruktúra fejlesztése
- V.1.3. Kerékpárút kapcsolatok kiépítése
- V.1.4. Közműfejlesztések
- V.1.5. Duna vízminőségének javítása

Stratégiai célokhoz való kapcsolódás

- 1 Versenyképes helyi gazdaság és üzleti környezet
2. Hatékony közösségi infrastruktúrák
3. Megújuló települési környezet
4. Aktív társadalom, szolidáris település

2. Völgy

Értékek, adottságok

- nagyrészt mezőgazdasági terület
- Lacháza központhoz közel szabadidős és sportlétesítmények
- jelentős fejlesztési területek

Problémák, konfliktusok, lehetőségek

- rekreációs létesítmények elhelyezésére alkalmas terület
- kerékpárút hálózat hiánya a Duna-part és Lacháza között
- településüzemeltető cég telephelyének kezelése

Fejlesztési célok

- V.2.1. Szabadidős és sportlétesítmények további fejlesztése (park, játszótér)
- V.2.2. Szálláshely fejlesztés előkészítése
- V.2.3. Kerékpárút kapcsolatok kiépítése
- V.2.4. Mezőgazdasági üzemek és élelmiszer feldolgozó kapacitások fejlesztése

Stratégiai célokhoz való kapcsolódás

- 1 Versenyképes helyi gazdaság és üzleti környezet
2. Hatékony közösségi infrastruktúrák
3. Megújuló települési környezet
4. Aktív társadalom, szolidáris település

3. Lacháza**Értékek, adottságok**

- tradicionális településközpont, intézményi és lakóterületekkel
- kereskedelmi területek az 51-es út mentén
- települési rendezvény helyszínek
- új településközpont a városrész déli felében

Problémák, konfliktusok, lehetőségek

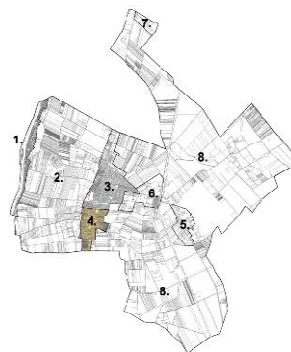
- jelentős átmenő forgalom zaj és környezetterhelése
- szegregált területek
- intézményi fejlesztési területek az új településközpont térségében

Fejlesztési célok

- V.3.1. Intézményfejlesztés az új településközpont térségében (egészségház, új községháza)
- V.3.2. A jelenlegi községháza funkcióváltásának előkészítése
- V.3.3. Közlekedésbiztonsági fejlesztések (csomópont átépítések)
- V.3.4. Kerékpárút kapcsolatok kiépítése
- V.3.5. Szegregált területek kezelése
- V.3.6. Kulturális, hagyományőrző rendezvények lebonyolítása

Stratégiai célokhoz való kapcsolódás

- 1 Versenyképes helyi gazdaság és üzleti környezet
- 2. Hatékony közösségi infrastruktúrák**
- 3. Megújuló települési környezet**
- 4. Aktív társadalom, szolidáris település**

4. Pereg**Értékek, adottságok**

- tradicionális lakóterület
- kereskedelmi területek az 51-es út mentén
- kulturális örökség helyszínei

Problémák, konfliktusok, lehetőségek

- jelentős átmenő forgalom
- szegregált területek
- turisztikai fejlesztések lehetősége

Fejlesztési célok

V.4.1. Hagyományok, történelmi emlékek adta idegenforgalmi lehetőségek fejlesztése

V.4.2. Szegregált területek kezelése

V.4.3. Közlekedésbiztonsági fejlesztések (csomópont átépítések)

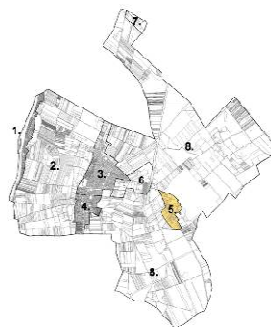
Stratégiai célokhoz való kapcsolódás

1 Versenyképes helyi gazdaság és üzleti környezet

2. Hatékony közösségi infrastruktúrák

3 Megújuló települési környezet

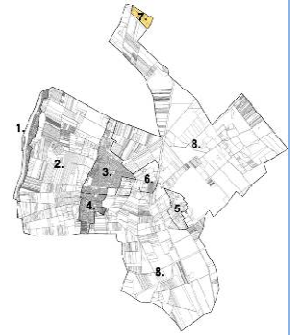
4. Aktív társadalom, szolidáris település

5. Bankháza**Értékek, adottságok**

- külső, zárt lakóterület
- egykori laktanya fejlesztési terület
- tervezett gyorsvasúttal való kapcsolat (iparvágány)

<ul style="list-style-type: none"> – működő repülőtér – Kiskunsági Nemzeti park közelsége
Problémák, konfliktusok, lehetőségek
<ul style="list-style-type: none"> – közösségi szolgáltatások hiánya – gazdasági területek fejlesztésének lehetősége
Fejlesztési célok
V.5.1. Keleti Gazdasági Zóna fejlesztésének előkészítése (szabályozás, közművek, bontások)
Stratégiai célokhoz való kapcsolódás
1 Versenyképes helyi gazdaság és üzleti környezet
2. Hatékony közösségi infrastruktúrák
3 Megújuló települési környezet
4. Aktív társadalom, szolidáris település

6. Kereskedelmi és ipari terület	
Értékek, adottságok	
<ul style="list-style-type: none"> – a település hagyományos munkahelyi övezete Lacháza és a vasútállomás között – kedvező közúti, vasúti megközelíthetőség 	
Problémák, konfliktusok, lehetőségek	
<ul style="list-style-type: none"> – jelentős teherforgalom – gazdasági területek és lakóterületek közelsége – helyi gazdasági egységek fejlesztése 	
Fejlesztési célok	
V.6.1. Meglévő gazdasági egységek telephelyfejlesztése	
V.6.2. Gazdasági szereplők technológiai fejlesztése, innováció elősegítése	
Stratégiai célokhoz való kapcsolódás	
1 Versenyképes helyi gazdaság és üzleti környezet	
2. Hatékony közösségi infrastruktúrák	
3 Megújuló települési környezet	
4. Aktív társadalom, szolidáris település	

7. Hegyei szőlők**Értékek, adottságok**

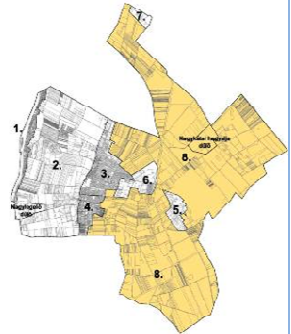
- tanyás településszerkezet, hiányos infrastruktúra
- kedvező közúti megközelíthetőség

Problémák, konfliktusok, lehetőségek

- jelentős átmenő teherforgalom
- közösségi szolgáltatások hiánya

Fejlesztési célok

Fejlesztés nem tervezett

8. Keleti külterület**Értékek, adottságok**

- intenzív mezőgazdasági terület
- jelentős ásványkincs bányászat
- Kiskunsági Nemzeti Park jelenléte

Problémák, konfliktusok, lehetőségek

- felhagyott bányatavak rekultivációja
- jelentős teherforgalom

Fejlesztési célok

V.8.1. Mezőgazdasági üzemek és élelmiszer feldolgozó kapacitások fejlesztése

V.8.2. Fenntarthatóságának bányászati tevékenység

V.8.3. Bányatavak rekreációs fejlesztése

Stratégiai célokhoz való kapcsolódás

1 Versenyképes helyi gazdaság és üzleti környezet

2. Hatékony közösségi infrastruktúrák

3 Megújuló települési környezet

4. Aktív társadalom, szolidáris település

Középtávú célok és városrészi célok kapcsolatának áttekintése

	cél 1 Versenyképes helyi gazdaság és üzleti környezet	cél 2. Hatékony közösségi infrastruktúrák	cél 3 Megújuló települési környezet.	cél 4. Aktív társadalom, szolidáris település
Duna-part	XXX	XX	XXX	XX
Völgy	XXX	XX	XXX	XX
Lacháza	XX	XXX	XXX	XXX
Pereg	XX	XX	XX	XXX
Bankháza	XXX	XX	0	XX
Kereskedelmi és ipari terület	XXX	XX	0	XX
Hegyeki szőlők	0	0	0	XX
Keleti külterület	XX	0	0	XX

XXX - fokozottan érvényesíthető cél (városrészi szinten is kiemelt cél és/vagy középtávú cél megvalósításában a városrészben tervezett projektek meghatározóak), XX - általánosan érvényesíthető cél, 0 - kevésbé vagy nem érvényesíthető cél

3.4. STRATÉGIAI CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK KÜLSŐ FELTÉTELEI

Az alábbiakban azokat a szükséges beavatkozásokat, feltételeket foglaljuk össze, amelyek nem a helyi önkormányzat, hanem a településfejlesztésben aktív szereplők kompetenciájába tartoznak, de a község által kitűzött középtávú célok megvalósításának sikerességét alapvetően meghatározzák (előfeltétel, szinergia, egymást kiegészítő fejlesztések, stb.)

1. középtávú cél: Versenyképes helyi gazdaság és üzleti környezet

Szereplő	Beavatkozások
Kormány	<ul style="list-style-type: none"> helyi oktatás és szakképzés fejlesztése
Magánszektor	<ul style="list-style-type: none"> gazdasági szereplők versenyképesség javítását és foglalkoztatás bővítését szolgáló beruházásai magánszektor turisztikai beruházásai
Szomszédos önkormányzatok	<ul style="list-style-type: none"> térségi turisztikai együttműködés kiépítése

2. középtávú cél: Hatékony közösségi infrastruktúrák

Szereplő	Beavatkozások
Kormány	<ul style="list-style-type: none"> Budapest- Kelebia vasútvonal nemzetközi fejlesztése (Budapest-Belgrád viszonylat)
Magánszektor	<ul style="list-style-type: none"> gazdasági szereplők és lakosság részvétele az energiahatékonysági pályázatokon közműhálózatok és létesítmények fejlesztése
Szomszédos önkormányzatok	<ul style="list-style-type: none"> együttműködés a közlekedési kapcsolatok fejlesztése terén

3. középtávú cél: Megújuló települési környezet

Szereplő	Beavatkozások
Kormány	<ul style="list-style-type: none"> Duna-part jogi és szabályozási rendezése Ráckevei (Soroksári)- Duna-ág vízminőségének javítása a tisztított szennyvíz nagy Dunába történő átvezetésével, az RSD kotrásával, a szennyező források kizárásával közoktatás, szakképzés fejlesztése
Magánszektor	<ul style="list-style-type: none"> duális képzés gyakorlati helyeinek biztosítása részvétel a településközpont rehabilitációjában (lakásépítés, kereskedelmi és szolgáltató egységek fejlesztése)
Szomszédos önkormányzatok	<ul style="list-style-type: none"> Duna-parti rekreációs fejlesztések összehangolása (Ráckeve)

4. középtávú cél: Aktív társadalom, szolidáris település

Szereplő	Beavatkozások
Magánszektor	<ul style="list-style-type: none"> gazdasági szereplők részvétele a település társadalmi-kulturális életének támogatásában
Civil szektor	<ul style="list-style-type: none"> részvétel a település kulturális életben, közösségi programokban, nemzetiségi kultúra ápolásában civil szervezetek részvétele az egészségmegőrzésben és a szemléletformálásban antiszegregációs programokban való részvétel

4. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

Az ITS, mint operatív jellegű stratégia, tartalmazza azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozásokat (projekteket, illetve programokat), amelyek a célok eléréséhez szükségesek. A projektek nemcsak beruházási típusúak lehetnek, hanem például foglalkoztatási, képzési, szemléletformáló jellegűek is.

Az ITS az alábbi projekt típusokat különbözteti meg:

- akcióterületi projektek
- kulcsprojektek
- hálózatos projektek
- egyéb projektek
-

A fejlesztési projektek kidolgozottsági foka az ITS készítésének időpontjában alacsony szintű, továbbá a 2020-ig – a projektek megvalósítása miatt 2023-ig – tartó időszakra jelen pillanatban nem lehet az összes projektet beazonosítani és azonos előkészítettségi szinten kidolgozni. Az ITS célja elsősorban a fejlesztési irányok meghatározása, a kulcsprojektek és az egymással területileg is összehangolandó akcióterületi projektek meghatározása. Ennek értelmében lehetőség van a későbbiekben – a stratégia elfogadása után is – a stratégia fejlesztési irányjaival összhangban lévő projektek beazonosítására, kidolgozására, sőt a projektgenerálást, projektfejlesztést – az eddigiekhez hasonlóan – folyamatos tevékenységként kell kezelni.

4.1. AKCIÓTERÜLETEK

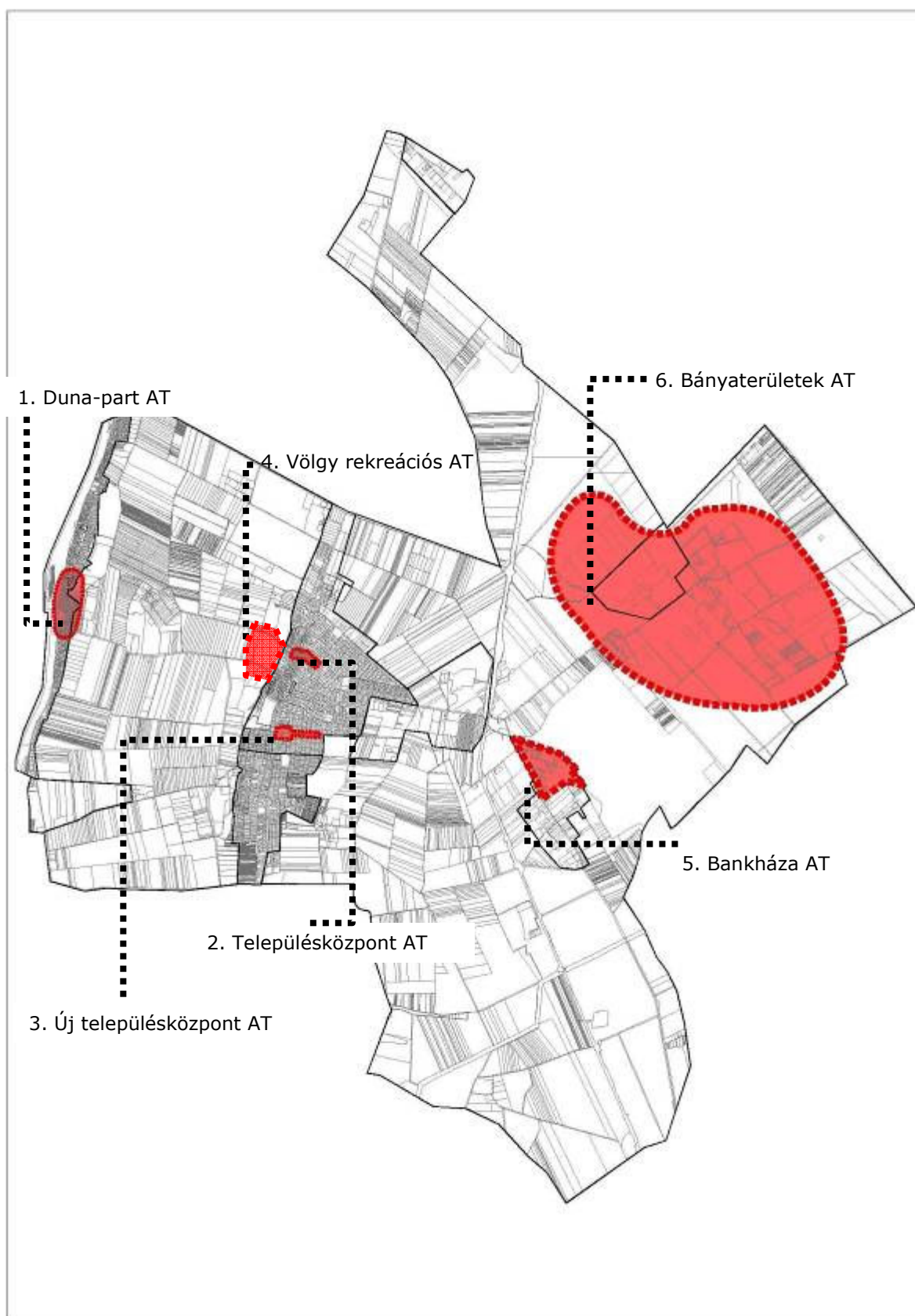
A kijelölés és lehatárolás indoklása

Akcióterületi projekteknek a **térben koncentrált, jellemzően komplex jellegű** projekteket nevezzük. A térben való koncentrálttság azt jelenti, hogy a beavatkozások egy jól meghatározható határvonallal körülvett területen belül történnek. A komplex jelleg azt jelenti, hogy az akcióterületen többféle, de egymással szorosan összehangolt beavatkozások valósulnak meg. Az akcióterületen megvalósuló fejlesztések:

- az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra,
- volumenük, így várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen,
- együttesen szinergikus hatást fejtenek ki, vagyis az egyes projektelemek segítik más projektelemek megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését.

A korábbi IVS értékelése során megállapításra került, hogy egy új akcióterület kijelölése illetve akcióterületek bővítése, pontosítása javasolt. Ennek alapján Kiskunlacházán hat középtávú akcióterület kerül lehatárolásra. A következőkben az egyes akcióterületek céljai és a potenciális projektjei kerültek összegzésre. Mind az akcióterületek, mind az akcióterületen belül ismertetett projektek sorrendje egyfajta fontossági sorrendet is jelent a megvalósítás szempontjából.

Javasolt beavatkozási területek

Forrás: ECRS szerkesztés

Fejlesztési terület	Városrész	Beavatkozás jellege
1. Duna-part AT	Duna-part	zöldterület fejlesztés közösségi infrastruktúrafejlesztés idegenforgalmi és vendéglátó egységek fejlesztése sportlétesítmények fejlesztése
2. Lacházi településközpont AT	Lacháza	közterület fejlesztés Községháza funkcióváltása szegregált területek kezelése
3. Új településközpont AT	Lacháza	intézményfejlesztés zöldterület fejlesztés
4. Völgy rekreációs AT	Völgy	zöldterület fejlesztés közösségi infrastruktúrafejlesztés sportlétesítmények fejlesztése
5. Bankháza AT	Bankháza	gazdasági területek fejlesztése
6. Bányaterületek AT	Keleti külterület	gazdasági területek fejlesztése

Az egyes akcióterületek részletes bemutatása

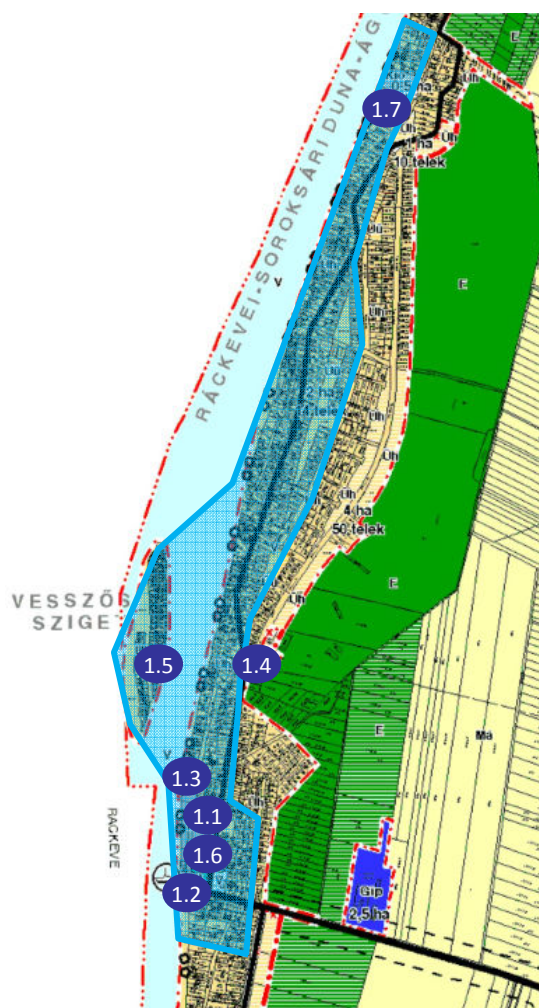
AKCIÓTERÜLET NEVE: 1. DUNA-PART AKCIÓTERÜLET	
Akcióterület elhelyezkedése, városszerkezeti helyzete	Az akcióterület Kiskunlacháza Duna-part városrészében található, az Északi lejáró – Duna – Vesszőszatóny-sziget – Róka utca – Sellő utca – Fácán utca – Pipacs utca – belterületi határ közötti területen
Akcióterület jelenlegi állapota, funkcionális összetétele, a fejlesztés indoklása	A Duna-part a település kiemelt üdülőövezete, nagyrészt beépült terület, közutakkal, nem teljes közművesítéssel. A terület számos természeti értékkel rendelkezik, melyek védettsége és bemutathatósága jelenleg hiányzik. Az akcióterület az üdülőövezet központi részén helyezkedik el, ahol jelenleg alulhasznosított területek találhatók (egykori strand, hiányos játszótér, zöldfelület, bezárt étterem). Jelenleg nincs megfelelő, működő, közösségi vagy turisztikai igényeket kiszolgáló infrastruktúra a területen, ez indokolja a további fejlesztéseket. A turisztikai potenciálok kihasználása céljából az önkormányzat közösségi és sportlétesítményeket, illetve turisztikai fejlesztéseket kíván megvalósítani. A Duna-part másik jelentős problémája a településtől és a térségtől való viszonylagos elzártsága. A helyi lakosság, illetve a térségben jelen lévő turisták gyalogosan vagy kerékpárral csak egy kiépült műúton tudják a partot megközelíteni, ezért mindenképp indokolt a kerékpáros és túra utak kiépítése.
Akcióterületi fejlesztés céljai	Közösségi terek, sport, szabadidős létesítmények és intézmények fejlesztése, közlekedési hálózatok intenzívebbé tétele, természeti értékek védelme.
Tervezett beavatkozások rövid összefoglalása, szinergiák, hatások kiemelése	A turisztikai, sport és szabadidős kínálat hálózati kapcsolatokat is integráló fejlesztése növeli a partszakasz vonzerejét, mely a helyi lakosok rekreációs lehetőségeinek és életminőségének javításán túl a szelíd turizmus célpontjává teszi Kiskunlacházát, ez pedig a település kiskereskedelmi, idegenforgalmi vállalkozásainak piacát is erősíti. A fejlesztések során szélesebb lehetőség nyílik a térségi együttműködésre a Kis-Duna mente TDM vagy a Magyar Limes Szövetség keretein belül.
Tervezett beavatkozások településrendezési háttere	A település hatályos rendezési és építési szabályzata a szükséges beavatkozások településrendezési háttérét, megvalósíthatósági feltételeit biztosítja az övezeti, építési övezeti rendszerével és azok előírásaival.
Stratégiai illeszkedés	1 Versenyképes helyi gazdaság és üzleti környezet

	2. Hatékony közösségi infrastruktúrák 3 Megújuló települési környezet
Előzmények, előkészítettség	A projekt még koncepció szinten sem előkészített, akcióterületi terv készítése lehet az első lépés
Projektgazdák /partnerek	Kiskunlacháza Önkormányzata / Kiskunlacházi Diáksport Egyesület, Kis-Duna mente TDM, Magyar Limes Szövetség, Peregri Hagyományőrző Egyesület, Örökségem az Örökséged Egyesület, magánszektor
További előkészítéssel kapcsolatos feladatok, kompetenciák	Ráckevei Duna-ág vízminőség javítása, kotrása (Magyar Állam) Projektelemek tervezése, akcióterületi terv készítése Lehetséges partnerekkel való kapcsolatfelvétel, kommunikáció
Becsült összköltség	▪ 1,8 milliárd Ft
Finanszírozás	VEKOP, önkormányzati költségvetési forrás, magánszektor
Kockázatok és kezelésük	uniós források nem lesznek bevonhatóak – kis léptékű, ütemezett fejlesztés, a magánszektor szerepvállalásának erősítése
Indikatív output indikátorok	megújított közterületek nagysága (m ²) létrehozott létesítmények száma (db)

Akcióterületen tervezett projektek indikatív listája

Projekt	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Költségek (millió Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás
1.1 Duna-parti közösségi terület kialakítása	játszóter fejlesztése a Sellő utcában (hrsz 3122), sportpálya kiépítése, gyermek élménypark, pihenőpark létesítése, rendezvény helyszín kialakítása	önkormányzat	15	2019	önkormányzat, VP
1.2 Étterem felújítása, átépítése	jelenlegi jogi problémák megoldása, étterem modernizálása, átépítése, közösségi funkciók kialakítása (hrsz 3120/6/A)	önkormányzat	20	2019	önkormányzat, magánforrás
1.3 Csónakház létesítése, partrendezés	csónakház építése a Kiskun sétányon (hrsz 3118/3), csónakkölcsönzési lehetőség, egyesületi élet megszervezése, túrázás és táborozás és szabadstrand lehetőségének megteremtése, geotermikus kutak hasznosításának lehetőségének vizsgálata	önkormányzat, Kiskunlacházi Diáksport Egyesület	30	2020	önkormányzat, VEKOP
1.4 Duna-part elérhetőségének javítása	sétáló gyalogút, illetve kerékpárút vagy kerékpársáv kialakítása a község központja és a Duna-part között, illetve a Duna mentén északi és déli irányba (4,5+5,5 km)	önkormányzat	700	2019-	önkormányzat, VP
1.5 Vesszősziget fejlesztése	A Vesszősziget, Laguna és a Keményfás ligeterdő természeti értékeinek védetté nyilvánítása, tanösvény kialakítása, a sziget megközelítésének javítása	önkormányzat	5	2019	önkormányzat, LEADER
1.6 Halászati bemutatóközpont	A helyi halászati hagyományokat bemutató létesítmény, ahol rendezvények lebonyolítására alkalmas terület is rendelkezésre áll, főzésre, oktatásra,	önkormányzat	30	2020-	önkormányzat LEADER
1.7 Gyermek rehabilitációs központ és tábor	Egykori úttörőtábor helyén gyermek rehabilitációs központ és tábor létesítésének előkészítése	magán fejlesztő	1.000	2020-	magánforrás

Duna-part akcióterület területileg beazonosítható projektjei

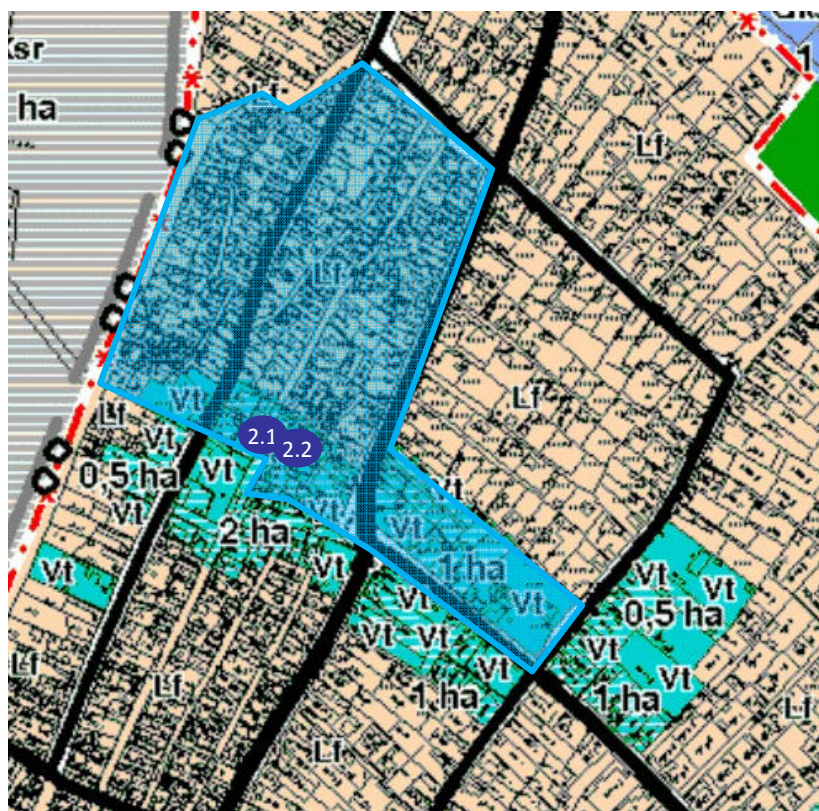
AKCIÓTERÜLET NEVE: 2. LACHÁZA TELEPÜLÉSKÖZPONT AKCIÓTERÜLET	
Akcióterület elhelyezkedése, városszerkezeti helyzete	Az akcióterület Kiskunlacháza központjában található, a Völgyi út – Széchenyi tér – Széchenyi utca – Dózsa György út – Óvoda utca – Vörösmarty utca – Rákóczi utca – Úttörő utca – Kossuth Lajos utca – Sport utca közötti területen.
Akcióterület jelenlegi állapota, funkcionális összetétele, a fejlesztés indoklása	<p>Az akcióterület úgy került lehatárolásra, hogy Kiskunlacházán jelenlegi identitási központját, a történelmi központot tartalmazza. A településközpontban számos intézmény kapott helyet, így a polgármesteri hivatal is, mely számára a jelenlegi műemlék épület együttes szükségesnek bizonyul. A több épületből álló hivatal fenntartása költséges, használata nem komfortos, minősége fejlesztésre szorul. A hivatal a tervek szerint az új településközpontban kapna helyet, ezért a jelenlegi épület funkcióváltása és fejlesztése indokolt. A Kossuth tér jelenlegi formájában nem alkalmas közösségi események befogadására, ezért az új közösségi funkciókhoz kapcsolódva, annak átépítése is szükséges.</p> <p>A településközpont másik beavatkozási pontja a társadalmilag szegregált rész a Kossuth Lajos, Széchenyi és a Jókai utcák között. A területen szociálisan leszakadt rétegek élnek, felzárkóztatási programok megvalósítása szükséges.</p>
Akcióterületi fejlesztés céljai	Közösségi terek, létesítmények és intézmények fejlesztése, Társadalmi szegregáció megállítása, kezelése.
Tervezett beavatkozások rövid összefoglalása, szinergiák, hatások kiemelése	A polgármesteri hivatal műemlék épületben a fejlesztést követően több olyan funkció kerül elhelyezésre, melyek jelenleg hiányoznak a településen. A kulturális központ a tervek szerint múzeumot és könyvtárat fog befogadni, illetve itt kap helyet a település

	<p>turisztikai információs irodája is. A fejlesztés jelentősen hozzá fog járulni Kiskunlacháza turisztikai potenciáljának növeléséhez, szinergikus hatás is kimutatható a Völgy rekreációs fejlesztésével, ahol a kiépítésre tervezett funkciók egymást fogják erősíteni. A Kossuth tér fejlesztése lehetőséget biztosít, hogy az épületben elhelyezett intézmények a közterületen különböző közösségi eseményeket, rendezvényeket tudjanak szervezni, ezzel is bevonva a helyi lakosságot és a turistákat a település kulturális életébe.</p> <p>A környező lakóterületeken a társadalmi felzárkóztató programok is helyet kaphatnak az intézményben és az új közösségi téren, így lehet közvetlen hatással a tervezett fejlesztés a szegregált területekre. Közvetlenül pedig mindkét fejlesztés hozzá járul a településrész folyamatos fejlődéséhez.</p>
Tervezett beavatkozások településrendezési háttere	A település hatályos rendezési és építési szabályzata a szükséges beavatkozások településrendezési háttérét, megvalósíthatósági feltételeit biztosítja az övezeti, építési övezeti rendszerével és azok előírásaival.
Stratégiai illeszkedés	<p>1 Versenyképes helyi gazdaság és üzleti környezet</p> <p>3 Megújuló települési környezet</p> <p>4. Aktív társadalom, szolidáris település</p>
Előzmények, előkészítettség	A projekt még koncepció szinten sem előkészített, akcióterületi terv készítése lehet az első lépés.
Projektgazdák /partnerek	Kiskunlacháza Önkormányzata
További előkészítéssel kapcsolatos feladatok, kompetenciák	<p>Projektelemek tervezése, akcióterületi terv készítése</p> <p>Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása</p>
Becsült összköltség	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 155 millió Ft
Finanszírozás	önkormányzati költségvetési forrás, VT
Kockázatok és kezelésük	uniós források nem lesznek bevonhatóak – kis léptékű, ütemezett fejlesztés, a magánszektor szerepvállalásának erősítése
Indikatív output indikátorok	<p>megújított közterületek nagysága (m²)</p> <p>létrehozott létesítmények száma (db)</p>

Akcióterületen tervezett projektek indikatív listája

Projekt	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Költségek (millió Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás
2.1 Műemléki épületegyüttes funkcióváltása, átalakítása	A jelenlegi községháza műemlékileg védett épületének funkcióváltása és turisztikai és kulturális központtá fejlesztése (Tourinform iroda, Kiskun Múzeum, könyvtár)	önkormányzat	100	2020-	önkormányzat, VT
2.2 Közterület fejlesztés a Kossuth téren	Közterület átépítése, fejlesztése, közösségi események befogadására alkalmassá tétele, infrastruktúra kiépítése	önkormányzat	50	2020-	önkormányzat
2.3 Szegregált terület fejlesztése	Társadalmi felzárkóztató programok a Családsegítő Szolgálat szervezésében	önkormányzat	5	2018-	önkormányzat

Lacháza településközpont akcióterület területileg beazonosítható projektjei

AKCIÓTERÜLET NEVE: 3. ÚJ TELEPÜLÉSKÖZPONT AKCIÓTERÜLET	
Akcióterület elhelyezkedése, városzerkezeti helyzete	Az akcióterület Lacháza városrész déli részén található, a Kinizsi Pál utca – Toldi Miklós utca – Kinizsi Pál utca mente – Munkácsy Mihály tér közötti területen.
Akcióterület jelenlegi állapota, funkcionális összetétele, a fejlesztés indoklása	<p>Az akcióterület Kiskunlacháza középső részén fekszik, Lacháza és Pereg városrészek határán. A település tervei szerint itt épül ki az új településközpont, mely a már jelenleg is itt működő Petőfi Sándor Művelődési Ház és Könyvtár, illetve a Munkácsy Általános Iskola mellett az új községházával illetve az egészségügyi központtal egészül majd ki. A terület már mai is a település egyik alközpontjának számít, elhelyezkedése biztosítja, hogy mind Lacháza mind Pereg saját központjának tekintse majd.</p> <p>A jelenlegi községháza épülete nem alkalmas a korszerű közigazgatási feladatok elvégzésére és az ügyfelek kiszolgálására, ezért volt indokolt új helyet keresni számára. Az egészségügyi központ jelenleg tervi előkészítés alatt áll, finanszírozására pályázat került beadásra. Az új településközpont egyrészt nagy forgalmat fog lebonyolítani, másrészt közösségi funkciót is be fog tölteni, ezért szükséges a közterületek fejlesztése, átépítése is (parkolók kialakítása, zöldfelületek bővítése, rendezése).</p>
Akcióterületi fejlesztés céljai	A település számára valódi és korszerű központ létrehozása, amely a település és térségi szinten is képes magas minőségű közszolgáltatásokat biztosítani, a közösségi rendezvények színterévé válhat.
Tervezett beavatkozások rövid összefoglalása, szinergiák, hatások kiemelése	A tervek szerint új községháza és egészségügyi központ kerül kialakításra a területen, így a meglévő és tervezés alatt álló intézményekkel (művelődési ház, általános iskola) kiegészülve a Kinizsi utca és a Munkácsy tér lesz a község új központja. A tervezett közterület fejlesztés már az új kitüntetett helyzetet fogja térben is leképezni és biztonságos és komfortos környezetet fog biztosítani az intézmények látogatói és az ott dolgozók számára. A tervezett projektek emelni fogják a környék presztízsét és további fejlesztéseket generálhatnak.
Tervezett beavatkozások településrendezési háttere	A település hatályos rendezési és építési szabályzata a szükséges beavatkozások településrendezési hátterét, megvalósíthatósági feltételeit biztosítja az övezeti, építési övezeti rendszerével és azok előírásaival.

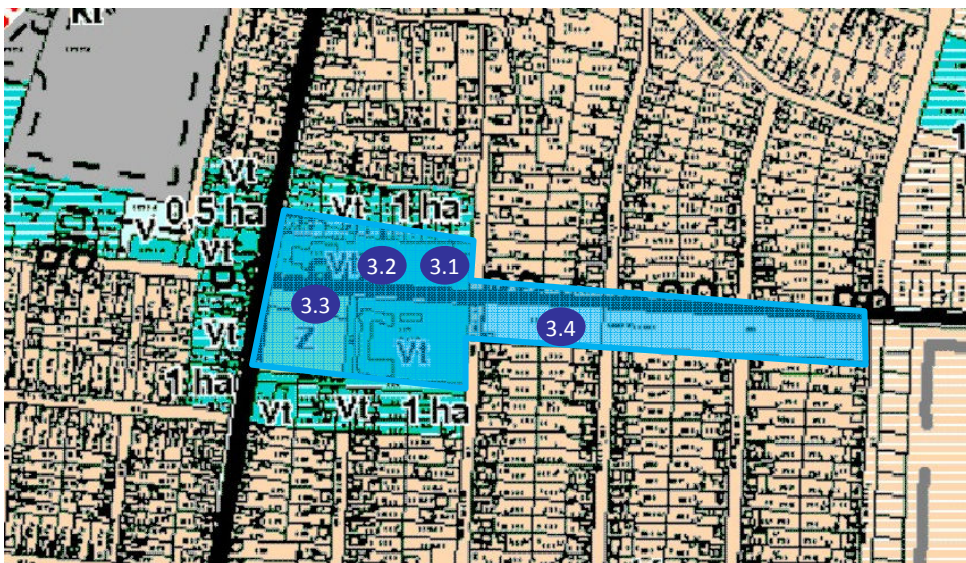

Stratégiai illeszkedés	2. Hatékony közösségi infrastruktúrák 3 Megújuló települési környezet 4. Aktív társadalom, szolidáris település
Előzmények, előkészítettség	A tervezett egészségügyi központ tervezési és pályázati szakaszban van, a jelenlegi projektelemek nem előkészítettek..
Projektgazdák /partnerek	Kiskunlacháza Önkormányzata
További előkészítéssel kapcsolatos feladatok, kompetenciák	Projektelemek tervezése, megvalósíthatósági tanulmány készítése.
Becsült összköltség	▪ 590 millió Ft
Finanszírozás	Önkormányzati költségvetési forrás, magánszféra bevonásának lehetőségével
Kockázatok és kezelésük	AZ új községháza finanszírozásához külső források nem lesznek bevonhatóak, fejlesztés elhúzódhat.
Indikatív output indikátorok	megújított közterületek nagysága (m ²) létrehozott létesítmények száma (db)

Akcióterületen tervezett projektek indikatív listája

Projekt	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Költségek (millió Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás
3.1 Korszerű községháza kialakítása	Új, teljes értékű polgármesteri hivatal létesítése. Tervi és megvalósíthatósági előkészítése, lehetséges partnerek bevonása.	önkormányzat	300	előkészítés 2018-tól	önkormányzat (magántőke)
3.2 Egészségügyi központ kialakítása	A meglévő egészségügyi intézmények összevonása egy modern központban, egészségügyi szolgáltatók számára hely biztosítása	önkormányzat	210	2018	önkormányzat, pályázat
3.3 Munkácsy Mihály tér fejlesztése	A tér és környékén a parkolási helyzet megoldása, zöldterületek fejlesztése.	önkormányzat	30	2019	önkormányzat
3.4 Kiserdő fejlesztése	A 2,5 hektáros erdős területen parkerdő kialakítása, utcabútorok elhelyezése, fásítás.	önkormányzat	50	2019	VP, önkormányzat

Új településközpont akcióterület területileg beazonosítható projektjei

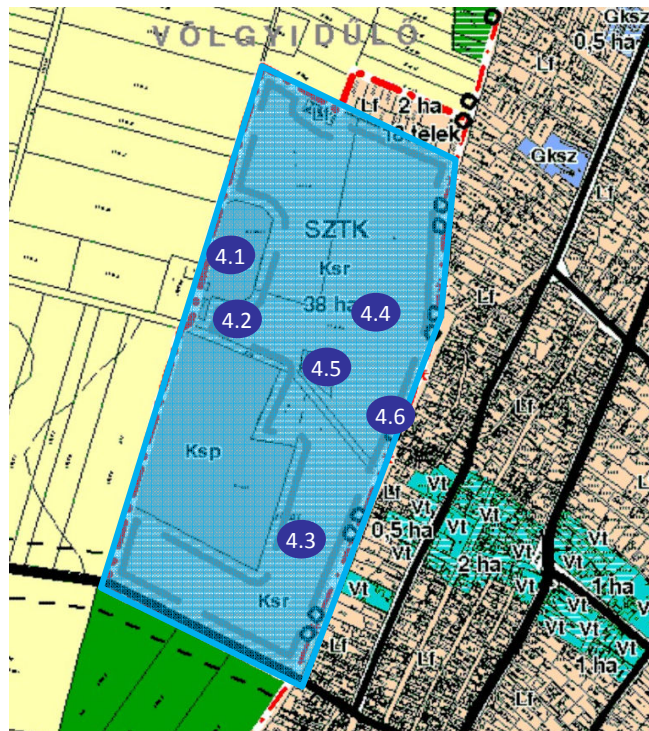

AKCIÓTERÜLET NEVE: 4. VÖLGY REKREÁCIÓS AKCIÓTERÜLET	
Akcióterület elhelyezkedése, városzerkezeti helyzete	Az akcióterület Völgy városrész keleti részén található, a Völgyi dűlő– Völgyi út – Bercsényi út – belterületi határ közötti területen.
Akcióterület jelenlegi állapota, funkcionális összetétele, a fejlesztés indoklása	<p>Az akcióterületen jelenleg is megvannak a spot és szabadidős kínálat elemei (lovasközpont, motocross pálya), a szomszédos önkormányzati tulajdonban lévő fejlesztési terület pedig alkalmas további rekreációs funkciók befogadására. A terület fekvése kedvező, a település hagyományos központja és a Duna között fekszik, így megközelíthetősége előnyös. A jelenlegi funkciók kibővítése és megerősítése szükséges ahhoz, hogy a helyszín valódi turisztikai és rekreációs attrakció lehessen.</p> <p>Kiskunlacházán jelenleg nincs állandóan működő kereskedelmi szálláshely, mely akadályozó tényezőt jelent a további turisztikai fejlesztések előtt. Egy szálloda létesítése új alapokra helyezné a helyi turisztikai ipart, gazdaságfejlesztési szempontból rendkívül indokolt fejlesztés.</p>
Akcióterületi fejlesztés céljai	Az akcióterületen tervezett fejlesztési projektekkal az önkormányzat növelni szeretné a település turisztikai vonzerejét és kapacitásait.
Tervezett beavatkozások rövid összefoglalása, szinergiák, hatások kiemelése	<p>A tervezett futballpálya és a lovas központ bővítése kiegészítené a jelenlegi sport és szabadidős kínálatot, míg a gyermekpark a helyi lakosságnak nyújt kikapcsolódást. A helyszín egyben kiindulópontja lehet a Duna-part felé történő kirándulásoknak, itt lenne a kiindulópontja a tervezett Duna-parti kerékpárútnak is.</p> <p>A tervezett szálloda jelentős hatással lesz a helyi turizmus gazdaságra, állandó keresletet tud biztosítani a helyi termelőknek, kereskedőknek és turisztikai szolgáltatóknak. Kiskunlacháza több napos turisztikai célponttá válhat, növelni fogja a helyi önkormányzat bevételeit, munkahelyeket teremt.</p>
Tervezett beavatkozások településrendezési háttere	A település jelenleg készülő új rendezési és építési szabályzata már biztosítani fogja a szükséges beavatkozások településrendezési hátterét.
Stratégiai illeszkedés	<p>1 Versenyképes helyi gazdaság és üzleti környezet</p> <p>3 Megújuló települési környezet</p>
Előzmények, előkészítettség	A projektelemekek nem előkészítettek.
Projektgazdák /partnerek	Kiskunlacháza Önkormányzata
További előkészítéssel kapcsolatos feladatok, kompetenciák	<p>Jelenleg zavaró gazdasági zárványterület kitelepítése a település más gazdasági területére.</p> <p>A szomszédos lakóterület közttereinek rendezése.</p> <p>Projektelemekek tervezése, megvalósíthatósági tanulmány készítése.</p>
Becsült összköltség	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1 - 1,1 milliárd Ft
Finanszírozás	Önkormányzati költségvetési forrás, magánszféra.
Kockázatok és kezelésük	A szállodafejlesztés előkészítése során, külső befektető bevonásához reális programot és feltételeket kell meghatározni, hogy mind a befektető, mind az önkormányzat számára a projekt hasznot hozzon. Ehhez szükséges már a megvalósíthatósági tanulmány elkészítésekor a potenciális befektetőkkel felvenni a kapcsolatot, hogy igényeiket össze lehessen egyeztetni az önkormányzat elvárásaival.
Indikatív output indikátorok	<p>új sportlétesítmények száma (db)</p> <p>megújított zöldfelület nagysága (m²)</p> <p>új vendégágyak száma (db)</p>

Akióterületen tervezett projektek indikatív listája

Projekt	Projekt rövid leírása	Projektgazda	Költségek (millió Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás
4.1 Futballpálya kialakítása	2 darab futballpálya kiépítése kiszolgáló épületekkel együtt	önkormányzat, Kiskunlacháza SE	30	2018	önkormányzat, MLSZ Országos Pályaépítési Program
4.2 Lovas pálya építése	Lovas pálya építése 1 hektáron, kiszolgáló épületekkel	magán tulajdonos	25	2019	magán forrás
4.3 Pihenő park kialakítása	Gyermek élménypark építése, fátelépítés 7 hektáron	önkormányzat	10	2020	önkormányzat
4.4 Szálloda építése	60 szobás szálloda kialakítása étteremmel, rendezvény teremmel, parkkal, geotermikus kutak hasznosításának lehetőségének vizsgálata	magán befektető	800	előkészítése 2018-tól	magán forrás
4.5 Gazdasági terület áthelyezése	A Völgyi dűlőben lévő gazdasági zárványterület áthelyezése a település másik gazdasági zónájába. A terület kivásárlása, csereterület biztosítása.	önkormányzat	n.a	2019	önkormányzat, magánforrás
4.6 Völgyi út közterület rendezése	A Völgyi út burkolattal való ellátása, járdaépítés	önkormányzat	150	2019	önkormányzat

Völgy rekreációs akióterület területileg beazonosítható projektjei

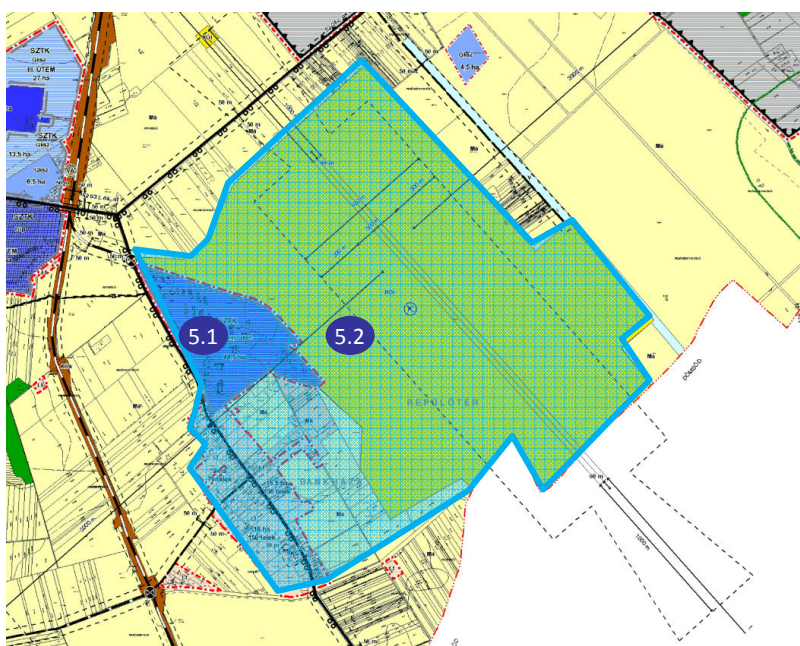

AKCIÓTERÜLET NEVE: 5. BANKHÁZA AKCIÓTERÜLET	
Akcióterület elhelyezkedése, városszerkezeti helyzete	Az akcióterület Bankháza városrész belterületi részeit és a repülőteret foglalja magába.
Akcióterület jelenlegi állapota, funkcionális összetétele, a fejlesztés indoklása	<p>Az akcióterület a település keleti részén helyezkedik el, külterületektől körülvéve. Magába foglalja Bankháza lakott területeit, az úgynevezett Kiskunlacháza Keleti Gazdasági Zónát, mely az egykori laktanya területén fog elhelyezkedni, illetve a jelenleg is működő repülőteret.</p> <p>A laktanya területe kedvező adottságokkal rendelkezik, hogy gazdasági célokra hasznosítsák, ezért a további fejlesztése indokolt. Közvetlen vasúti kapcsolata van és csatlakozni tud a tervezett Pireusz-Belgrád-Budapest gyorsvasúthoz, illetve a szomszédos repülőtér is kedvező lehetőséget nyújthat a terület megközelítésére. Ugyanakkor a terület közműkapcsolatai hiányosak, a területen még számos bontandó épület és felépítmény található, melyek a további hasznosítást akadályozzák, ezért a beavatkozás szükséges.</p> <p>A repülőtér magántulajdonban van, folyamatosan fejlesztik létesítményeit (hangárak, szálláshely, technikai eszközök) és a jövőben is további beruházásokat terveznek. A laktanyaterület és a repülőtér gazdasági fejlesztéseinek egyeztetése, közös tervek kidolgozása is hasznos lehet.</p> <p>Az önkormányzat terveiben szerepel egy olyan terület kialakítása, mely alkalmas nagyobb méretű szabadtéri közösségi rendezvények lebonyolítására. Az időszakosan használható területen alpinfrastruktúra kerülne kiépítésre. Bankházán lehet erre alkalmas területet kialakítani, ezért ennek itteni fejlesztése indokolt.</p>
Akcióterületi fejlesztés céljai	Az akcióterületen tervezett fejlesztési projektekkel a cél a városrész gazdasági potenciáljának jobb kihasználása.
Tervezett beavatkozások rövid összefoglalása, szinergiák, hatások kiemelése	A laktanyaterület közműkapcsolatainak kiépítése és rendezése, valamint az elavult épületállomány bontása előfeltétele a terület gazdasági hasznosításának. A Keleti Gazdasági Zóna potenciálját figyelembe véve a település gazdasági motorja lehet. Kiegészülve a repülőtér gazdaságfejlesztési lehetőségeivel, egy térségi szinten is jelentős ipari, logisztikai és k+f központ jöhet létre.
Tervezett beavatkozások településrendezési háttere	A település jelenleg készülő új rendezési és építési szabályzata már biztosítani fogja a szükséges beavatkozások településrendezési hátterét.
Stratégiai illeszkedés	<p>1 Versenyképes helyi gazdaság és üzleti környezet</p> <p>3 Megújuló települési környezet</p>
Előzmények, előkészítettség	A Keleti Gazdasági Zóna koncepcionálisan előkészített, a repülőtér fejlesztésére konkrét tervek állnak rendelkezésre, a rendezvényterület még nem előkészített.
Projektgazdák /partnerek	Kiskunlacháza Önkormányzata, magánbefektetők, Bárdi Autó Zrt.
További előkészítéssel kapcsolatos feladatok, kompetenciák	<p>Projektelemekek tervezése, megvalósíthatósági tanulmány készítése.</p> <p>A repülőtér fejlesztésének tervezését, ütemezését, megvalósítását a tulajdonos végzi.</p>
Becsült összköltség	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 500-600 millió Ft
Finanszírozás	Önkormányzati költségvetési forrás, magánszféra, állam (MÁV)
Kockázatok és kezelésük	Az önkormányzat tulajdonában az egykori laktanyaterület középső része áll, jelentős területek állnak magánkézben. A fejlesztés megindulásakor fontos, hogy az önkormányzat legyen a projektgazda, feladata a többi tulajdonos érdekeinek, terveinek összehangolása, hogy egyrészt ne aprózódjon el a fejlesztés, másrészt ne az önkormányzati célokkal nem egyező irányba induljon el.
Indikatív output indikátorok	<p>új gazdasági terület nagysága (m²)</p> <p>betelepült új vállalkozások száma (db)</p>

Akcióterületen tervezett projektek indikatív listája

Projekt	Projekt rövid leírása	Projektgazda	Költségek (millió Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás
5.1 Keleti Gazdasági Zóna fejlesztése	Kiskunlacháza Keleti Gazdasági Zóna fejlesztése, az egykori laktanyaterületén közművek kiépítésével, út és vasútfejlesztéssel, terület előkészítésével, kijárási	önkormányzat	500	2018-tól	önkormányzat, állam, magán befektető
5.2 Repülőtér fejlesztése	Kiskunlacháza repülőtér létesítményeinek további fejlesztése	magán tulajdonos	n.a	2018-tól	magán tőke
5.3 Kiskunság rendezvény terület	Nagyobb méretű rendezvényterület kialakítása, ahol alpinfrastruktúra (közút, út, parkolás) elérhetősége biztosított és a környezetet nem zavarja	önkormányzat	10	2019	önkormányzat, civil szervezetek

Bankháza akcióterület területileg beazonosítható projektjei

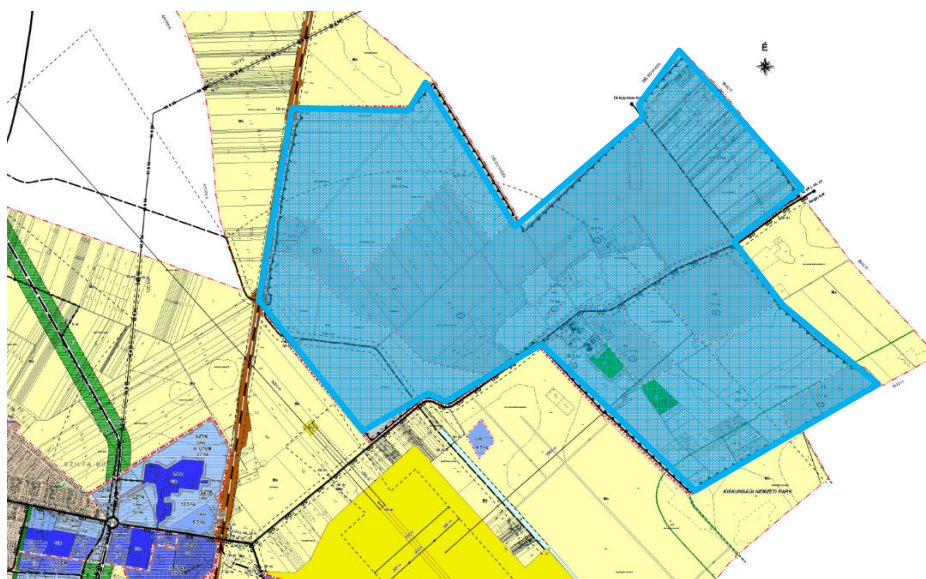
AKCIÓTERÜLET NEVE: 6. BÁNYATAVAK AKCIÓTERÜLET	
Akcióterület elhelyezkedése, városzerkezeti helyzete	Az akcióterület a Keleti külterület városrészben található bányászati területeket foglalja magába.
Akcióterület jelenlegi állapota, funkcionális összetétele, a fejlesztés indoklása	Az akcióterületen jelentős kavicsbányászati tevékenység folyik, melyet magáncégek végeznek. A bányászati tevékenység sajátossága a termelést követően visszamaradó kavicsbánya tavak megjelenése. A kavicsbányák hasznosítása, rekultiválása jelentős kihívás a település életében. Az önkormányzat célja, hogy a magántulajdonosokat ösztönözze erre, elősegítse fejlesztéseiket.
Akcióterületi fejlesztés céljai	A felhagyott vagy részlegesen felhagyott bányatavak turisztikai és rekreációs hasznosítása
Tervezett beavatkozások rövid összefoglalása, szinergiák, hatások kiemelése	A felhagyott kavicsbányák rekultiválásuk, műszaki előkészítésüket követően jó lehetőséget biztosítanak a rekreációs, sport vagy turisztikai fejlesztések befogadására. A rekultiválás felszámolja a bányászati tevékenységből származó szennyezéseket és részben visszaállíthatja az őshonos flórát és faunát is. A gazdasági hasznosítás pedig munkahelyeket teremt, bevételt jelent az önkormányzatnak is.

Tervezett beavatkozások településrendezési háttére	A konkrét helyszín kijelölését követően az új funkcióknak megfelelően a szabályozási tervet és szabályzatot is módosítani kell majd.
Stratégiai illeszkedés	1 Versenyképes helyi gazdaság és üzleti környezet 3 Megújuló települési környezet
Előzmények, előkészítettség	A projektelemekek nem előkészítettek.
Projektgazdák /partnerek	Magántulajdonos(ok)
További előkészítéssel kapcsolatos feladatok, kompetenciák	A magántulajdonos(ok) feladata a projektek megvalósíthatósági előkészítése, tervezése.
Becsült összköltség	▪ 5-20 millió Ft
Finanszírozás	Magánszféra
Kockázatok és kezelésük	A térségben jelentős turisztikai vagy rekreációs fejlesztések történtek az elmúlt évtizedekben, jelentős kínálat jött létre. A fővároshoz közelebb eső, jobban megközelíthető területeken még további fejlesztési lehetőségek állnak rendelkezésre. Kiskunlacháza ebből a szempontból pozicionális hátrányban van, melyet a fejleszteni tervezett projekt egyediségével, különlegességével tud leküzdeni.
Indikatív output indikátorok	rekultivált terület nagysága (m ²)

Akcióterületen tervezett projektek indikatív listája

Projekt	Projekt rövid leírása	Projektgazda	Költségek (millió Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás
6.1 Bányatavak rekultiválása és turisztikai hasznosítása	Felhagyott kavicsbánya tavak kármentesítése, rekultiválása. A gazdasági hasznosítás során elsősorban horgászati vagy vízi sport típusú fejlesztések valósulnak meg.	magán tulajdonos	5-20	2018-tól	magántőke

Bányatavak akcióterület

4.2. KULCSPROJEKT

A kulcsprojektek azok a tervbe vett fejlesztések, melyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) középtávú cél elérésének, tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem vagy csak kismértékben érhető el. Gyakran a kulcsprojekt (ami jellemezően nagyobb összegű projekt) megvalósulása előfeltétele egyéb tervezett fejlesztések megvalósulásának vagy azok hatásai érvényesülésének.

PROJEKT NEVE: 7. KELETI GAZDASÁGI ZÓNA FEJLESZTÉSE	
Projekt célja	<p>A dél-pesti régió Magyarország egyik dinamikusan fejlődő gazdasági térsége, melynek periferiáján fekszik Kiskunlacháza. A régió elsősorban az ipar, a logisztika és a bányászat terén mutat jelentős szerepet. A feldolgozóipart a járműipar és a fémipar képviseli, míg a logisztikai szektor jelentőségét az M0 és az M5-ös autópályák és a hozzá kapcsolódó létesítmények adják. Az 51-es és 5-ös főutak folyosóján kialakult ipari és logisztikai fejlesztések súlypontja egyre délebbre húzódik, nagyrészt az elérhető munkaerő és a kedvezőbb telekárak miatt. Kiskunlacházán jelenleg hasonló nagyságú fejlesztési terület nem áll rendelkezésre, így egyedül képviseli a helyi gazdasági fejlesztési terület kínálatot.</p> <p>A fejlesztési terület Kiskunlacháza keleti részén, a település területéhez közvetlenül nem kapcsolódva, de belterületen helyezkedik el Bankháza településrészen. Az egykori légi bázis lakótelepi részét keleti oldalról az egykori repülőtér határolja, mely jelenleg magánkézben lévő leszállóhely. Északról a Bugyi felé vezető közúttal, illetve a területhez kapcsolódó magánkézben lévő telekkel szomszédos. Nyugatról a Kunszentmiklós felé vezető közút és mezőgazdasági terület, míg délről a Bankháza településrész található. A Gazdasági Zóna több telekből áll, illetve rajta úszótelekként a jelenleg álló épületek telkei helyezkednek el, önálló helyrajzi számmal. Telkek hrsz: 0579/15, 0579/43. A fejlesztési terület teljes területe: 21,6 hektár, megosztható. Tulajdonos: Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzata.</p> <p>A Keleti Gazdasági Zóna megközelíthetősége, közlekedési kapcsolatai igen előnyösek, a közúti hálózat jó kapcsolatot biztosít a főváros, az M0 és az M5 autópályák felé. Budapest határa és az M0 autópálya 25 perc alatt elérhető a területről. A közúthálózaton tehergépjárművek számára súlykorlátozás nincs. Igen erős kapcsolatot fog jelenteni a megépülésre kerülő nagysebességű vasút Budapest és Pireusz között, mely biztosítja a kínai export és import árumozgást Európában. A telephely a vasútvonal mentén helyezkedik el, mellékvágány csatlakozik le a terület mellett. A Kiskunlacháza Repülőtér szomszédos a Gazdasági Zónával, közvetlen kisrepülő kapcsolatot biztosít így a fejlesztési terület számára.</p> <p>Az ingatlan infrastrukturális hálózatával kapcsolatban elmondható, hogy a közművek részben a telekhatáron belül rendelkezésre állnak, részben kisebb távolságra található a végpontok, kapacitásbővítésre viszont mindenképp szükség lesz. A terület jelenleg részben beépített, bontásra szoruló egykori laktanya épületekkel, ugyanakkor jelentős szabad területek is rendelkezésre állnak a fejlesztéshez.</p> <p>A projekt összhangban van a Közép-Magyarországi régió középtávú fejlesztéspolitikai célkitűzéseivel is. A beruházás hozzájárul a Pest megyébe irányuló tőkebefektetések előmozdításához, a megye gazdasági szerkezetének korszerűsítéséhez, a területi egyenlőtlenségek megszüntetéséhez.</p> <p>Projekt céljai:</p> <p>Befektetések számának növelése a településen, a helyi gazdaság megerősítése, helyben foglalkoztatottak számának növelése, hosszú távon az önkormányzati gazdálkodás stabilitásának biztosítása</p>

Projekt tervezett beavatkozásai	<ul style="list-style-type: none"> ▪ közműhálózatok megtervezése és kiépítése a Gazdasági Zóna telekhatáráig, megfelelő háttérkapacitások kiépítése, ▪ közútfejlesztés az 5203 sz. úton, ▪ belső úthálózat megtervezése és kivitelezése, ▪ a területen lévő építmények elbontása, ▪ vasúti kapcsolatok fejlesztése (üzemen kívüli LRI iparvágány felújítása) ▪ befektetés ösztönzés, kijaánlás
Partnerek	Magyar Állam (MÁV, NIF, KKK), HITA, magánbefektetők
Stratégiai illeszkedés	cél 1 Versenyképes helyi gazdaság és üzleti környezet cél 2. Hatékony közösségi infrastruktúrák
Kockázatok és kezelésük	Fejlesztési megállapodás kötése a szomszédos telektulajdonosokkal, az önkormányzati célok elérése érdekében. Uniós források nem lesznek bevonhatóak – kis léptékű, ütemezett fejlesztés, a magánszektor szerepvállalásának erősítése
Becsült költség	500 millió Ft
Finanszírozás	VEKOP, állami és önkormányzati költségvetés
Ütemezés	2018-2022
Előkészítettség	koncepcionális szinten előkészített
További előkészítés, projektfejlesztés (költség, felelős, tevékenységek, ütemezés)	Budapest-Belgrád-Pireusz vasútvonal nemzetközi fejlesztésének előkészítése, melyet a Magyar Állam és szervezetei valósítanak meg
Indikatív output indikátorok	kiépült új gazdasági terület (m2) betelepült vállalkozások száma (db)

4.3. HÁLÓZATOS PROJEKT

A hálózatos projektek egymással összehangolt, térben kapcsolódó projektek, melyek az alábbi feltételeket kielégítik:

- több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemből áll,
- a település egészére vagy annak jelentős részére kiterjed,
- a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik.

A hálózatos projekt lehet integrált projekt, ez esetben az együttműködő projektelemek különböző jellegűek, más-más megvalósítójuk van. A hálózatos projektek – jellegüknél fogva – folyamatosan, ütemezetten valósulhatnak meg. A hálózatos projektek elemei közötti prioritásokat a projektelemekre készített döntés-előkészítő tanulmányok, szakmai koncepciók és stratégiák alapján lehet majd meghatározni a későbbiekben.

PROJEKT NEVE: 8. KISKUNLACHÁZA KULTURÁLIS ÉRTÉKMEGŐRZÉS PROGRAMJA	
Projekt célja	Műemlék, helyi védett valamint a történeti, kulturális, építészeti értékekkel rendelkező középületek, közösségi létesítmények állagmegóvásának, fejlesztésének, alulhasznosított épületek funkcióval való megtöltésének elősegítése. Az épületek és létesítmények új funkciója erősíti a lokálpatriotizmust, támogatja a helyi kultúrát és a turizmust.
Projektelemelek leírása	Örökség helyszínek fejlesztése, funkcióval való megtöltése, programok, események szervezése. Lokálpatriotizmus erősítése, kulturális és tudományos ismeretterjesztés tematikus információs rendszer segítségével. <ul style="list-style-type: none"> • Községháza funkcióváltása (azonos a 2.1 projekttel) • Angyalos ház fejlesztése, • Tájház fejlesztése, • Hagyományőrző rendezvények szervezése,
Területrendezési háttere	A hatályos rendezési és építési szabályzat a beavatkozások településrendezési háttérét, megvalósíthatósági feltételeit biztosítja az övezeti, építési övezeti rendszerével és azok előírásaival.
Stratégiai illeszkedés	3 Megújuló települési környezet 4. Aktív társadalom, szolidáris település
Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda	önkormányzat
Partnerek	helyi civil szervezetek
Becsült költség	150 millió Ft
Finanszírozás	saját forrás, Norvég Alap, LEADER
Ütemezés	2018-tól folyamatosan
Előkészítettség	részben előkészített
További előkészítés, projektfejlesztés (költség, felelős, tevékenységek, ütemezés)	folyamatos műszaki előkészítés

4.4 A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK ÖSSZEHANGOLT, VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE ÉS ÜTEMEZÉSE

Ütemezés

Projektek neve	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1.1 Duna-parti közösségi terület kialakítása						
1.2 Étterem felújítása, átépítése						
1.3 Csónakház létesítése, partrendezés						
1.4 Duna-part elérhetőségének javítása						
1.5 Vesszősziget fejlesztése						
1.6 Halászati bemutatóközpont						
1.7 Gyermek rehabilitációs központ és tábor						
2.1 Műemléki épületegyüttes funkcióváltása, átalakítása						
2.2 Közterület fejlesztés a Kossuth téren						
2.3 Szegregált terület fejlesztése						
3.1 Korszerű községháza kialakítása						
3.2 Egészségügyi központ kialakítása						
3.3 Munkácsy Mihály tér fejlesztése						
3.4 Kiserdő fejlesztése						
4.1 Futballpálya kialakítása						
4.2 Lovas pálya építése						
4.3 Pihenő park kialakítása						

Projekt neve	2018	2019	2020	2021	2022	2023
4.4 Szálloda építése						
4.5 Gazdasági terület áthelyezése						
4.6 Völgyi út közterület rendezése						
5.1 Keleti Gazdasági Zóna fejlesztése						
5.2 Repülőtér fejlesztése						
5.3 Kiskunság rendezvény terület						
6.1 Bányatavak rekultiválása és turisztikai hasznosítása						
7 Keleti Gazdasági Zóna fejlesztése (azonos az 5.1 projekttel)						
8. Kiskunlacháza kulturális értékmegőrzés programja						

Finanszírozás

Projekt/projektelelem neve	VEKOP	KEHOP	VP (LEADER is)	Egyéb EU forrás (transznacionális)	Központi költségvetés (TAO is)	magán-szektor (egyesületek is)	Saját forrás
1.1 Duna-parti közösségi terület kialakítása							
1.2 Étterem felújítása, átépítése							
1.3 Csónakház létesítése, partrendezés							
1.4 Duna-part elérhetőségének javítása							
1.5 Vesszősziget fejlesztése							
1.6 Halászati bemutatóközpont							
1.7 Gyermekek rehabilitációs központ és tábor							
2.1 Műemléki épületegyüttes funkcióváltása, átalakítása							

Projekt/projektelem neve	VEKOP	KEHOP	VP (LEADER is)	Egyéb EU forrás (transznacionális)	Központi költségvetés (TAO is)	magán-szektor (egyesületek is)	Saját forrás
2.2 Közterület fejlesztés a Kossuth téren							
2.3 Szegregált terület fejlesztése							
3.1 Korszerű községháza kialakítása							
3.2 Egészségügyi központ kialakítása							
3.3 Munkácsy Mihály tér fejlesztése							
3.4 Kiserdő fejlesztése							
4.1 Futballpálya kialakítása							
4.2 Lovas pálya építése							
4.3 Pihenő park kialakítása							
4.4 Szálloda építése							
4.5 Gazdasági terület áthelyezése							
4.6 Völgyi út közterület rendezése							
5.1 Keleti Gazdasági Zóna fejlesztése							
5.2 Repülőtér fejlesztése							
5.3 Kiskunság rendezvény terület							
6.1 Bányatavak rekultiválása és turisztikai hasznosítása							
7 Keleti Gazdasági Zóna fejlesztése (azonos az 5.1 projekttel)							
8. Kiskunlacháza kulturális értékmegőrzés programja							

5. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

5.1 A SZEGREGÁCIÓVAL VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA ÉS HELYZETELEMZÉSE

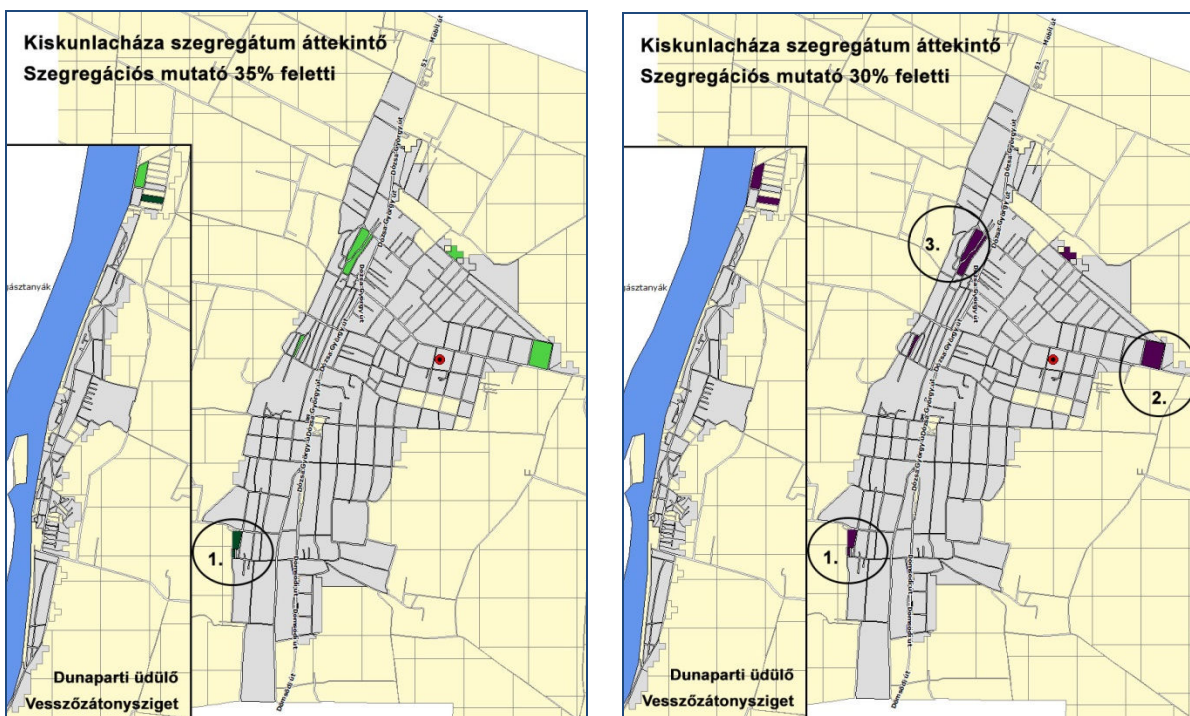
A 2010-ben elkészült Integrált Városfejlesztési stratégia hasonló fejezetében ez állt:

„Kiskunlacházán a KSH 2001-es népszámlálási adatai alapján nem található szegregátum, sem veszélyeztetett terület, amely különösebb kezelést igényelne. A KSH által küldött kartogram nagyrészt téves adatképzésből származó információkat tartalmaz, a 2010-es állapotokat tekintve azonban ezek közül egyik területrész sem releváns.

A Kiskunlacháza Önkormányzat tájékoztatása szerint a településen nem lehet meghatározni olyan összefüggő területrészeket, ahol a szegregáció megindult volna, vagy annak veszélye fenyegetne.”

Ezzel szemben a 2011-es népszámlálási adatok alapján a KSH-tól 2017-ben kapott információk szerint sajnos már több területem is számolni kell a szegregációval és az azóta eltelt 5-6 évben a helyzet tovább romlott.

A 2011-es népszámlálás adatai alapján a KSH elvégezte a településen található szegregátumok lehatárolását, amely a 314/2012-es Kormányrendelet 10. mellékletében meghatározott szegregációs mutató alapján történt. Azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15–59 év) belül (=szegregációs mutató) eléri, illetve meghaladja az adott településtípusokra vonatkozó határértéket, ezen felül a területen élők száma meghaladja az **50 főt**. A KSH módszertanában ha a szegregációs mutató **30% feletti**, akkor **veszélyeztetett** területként jelöli, ha pedig **35% feletti**, akkor **szegregátumként** jelöli.

A fenti térképek azt mutatják, hogy a KSH 2011-es adatai alapján 1 db valódi szegregátum van.

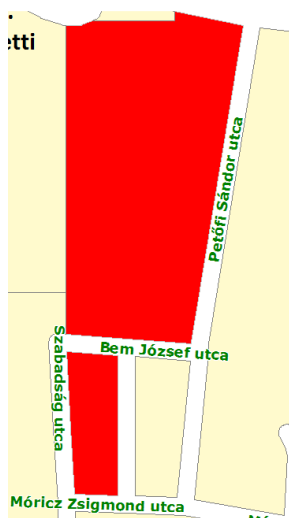
Az alábbiakban a jobb oldali ábrán szereplő számozás alapján vizsgáljuk meg a veszélyeztetett területeket.

Mutató megnevezése	Kiskun- lacháza összesen	1. szegregátum)	2. veszélyeztetett terület	3. veszélyeztetett terület	4. szegregátum
Lakónépesség száma	8763	59	57	115	99
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	15,5	20,3	8,8	21,7	9,1
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	60,9	67,8	50,9	55,7	27,3
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	23,6	11,9	40,4	22,6	63,6
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15- 59 évesek) belül	18,0	67,5	44,8	40,6	48,1
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	11,1	0,0	...	10,7	3,6
Lakásállomány (db)	3480	15	27	45	8
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	11,0	46,7	7,4	20,0	12,5
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	38,7	67,5	62,1	53,1	81,5
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	11,0	47,5	34,5	34,4	35,0
Foglalkoztatottak aránya a 15- 64 éves népességen belül	56,6	29,5	28,6	44,3	13,5
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	37,7	47,1	55,6	51,1	50,0
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	42,2	76,9	41,7	45,2	40,0
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	55,2	66,1	73,7	64,3	92,9
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	13,5	35,0	20,0	24,4	28,6
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	8,0	25,0	6,7	9,8	28,6
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	9,4	46,7	7,4	20,0	0,0
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,5	40,0	7,4	15,6	0,0
Felsőfokú végzettségűek száma a 25 éves és idősebb korúakon belül	709	0	...	8	3

A térképek a település belterületén található szegregátumokat és veszélyeztetett területeket jelenítik meg (a külterületen található szegregátumokat a KSH nem jeleníti meg). A részletes elemzésben bemutatjuk az egyes területek jelenlegi állapotát (térképek, illetve helyszíni bejárás alapján), illetve a statisztikai lekérdezésből eredő esetleges anomáliákat.

1. sz. szegregátum

Móricz Zs. u. – Szabadság u. – Bem József u. – Petőfi Sándor u.

A Zöldfa, illetve a Szent Imre utcáig tartott az egykori falu, itt álltak a szélső házak, ugyanis ettől nyugatra már a Duna árteréhez lejt a felszín. Az idők során azonban még egy utcával bővült a település, és ezek a telkek már alacsonyabban fekszenek, lejtős, rossz adottságúak – azaz olcsóbbak is voltak. Mindez nagyban elősegítette a negatív társadalmi folyamatokat. Mára ezen a részen az átlagosnál is sokkal több a lepusztult, vagy már fizikailag is leomlott és elhagyatott épület; ugyanakkor sok elhanyagolt és leromlott állagú házban laknak is. Az utcák burkolatlanok, kátyúsak, csak az egykori szélső, Szent Imre utca aszfaltozott.

A KSH 2011-es népszámlálási statisztikája szerint a pirossal jelölt területen 15 lakás van és 59 fő él és a szegregációs mutató is nagyon magas: 47,5%. A statisztika is mutatja, hogy itt nem előregedő a lakosság: viszonylag sok a gyermek (20%) és kevés az idős. Igen magas a képzetlenek aránya és 0 a felsőfokú végzettségűeké, így a munkanélküliségi ráta is magas (35%), a foglalkoztatottak 3/4-e pedig alacsony presztízű ágazatokban dolgozik. A lakások minősége is rossz: mintegy fele a komfort nélküli, kis lakás.

Szegregátum 1.	
Móricz Zs. u. – Szabadság u. – Bem József u. – Petőfi Sándor u.	
Lakónépesség száma	59
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	20,3
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	67,8
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	11,9
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	67,5
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	0,0
Lakásállomány (db)	15
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	46,7
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	67,5
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül = szegregációs mutató	47,5
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	29,5
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	47,1

Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	76,9
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességben belül	66,1
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	35,0
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	25,0
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	46,7
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	40,0
Felsőfokú végzettségűek száma a 25 éves és idősebb korúakon belül	0

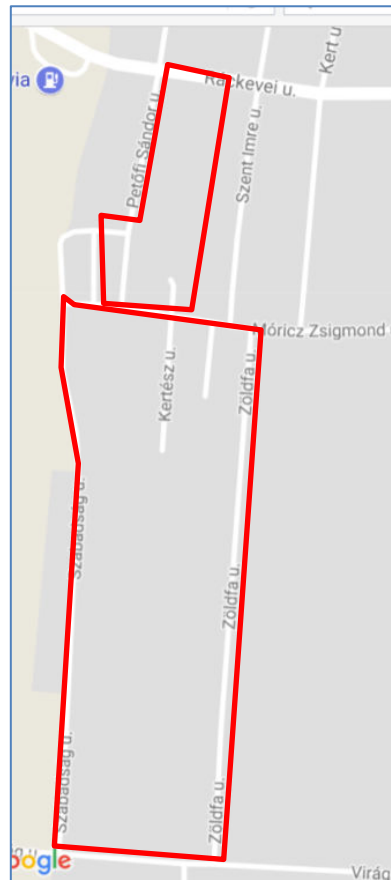
A 2011-es adatok alapján a KSH által pirossal jelölt terület – épületállományát és lakosságát tekintve - a valóságban is veszélyeztetettnek minősül; 2017-ben azonban aveszélyeztetettnek minősülő terület ennél nagyobb: a Szabadság utcára nyíló telkek a Virág utcáig végig hasonló állapotot tükröznek.

Az alábbi táblázatban a Családsegítő Szolgálat által gondozottak adatai láthatóak.

Családsegítő adatai:

	Móricz - Petőfi – Bem – Szabadság u.	Virág, Zöldfa, Móricz Zs., Szabadság u. teljes területe
Család	12	14
Felnőtt	17	26
Gyermek	13	34
összes lakó	30	60

A veszélyeztetett területen összesen **90** fő áll kapcsolatban a Családsegítő Szolgálattal.

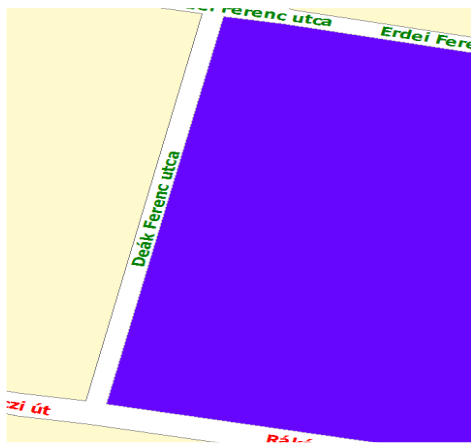

Kiskunlacháza ezen része tehát településszövetbe ágyazott szegregátumnak minősül és mint ilyen, kiemelten kell kezelni.

2. sz. veszélyeztetett terület

Rákóczi út - Deák Ferenc u. – Erdei Ferenc u. – Pósa Lajos u.

A 2. sz. veszélyeztetett terület a település Bankháza felé eső nyugati részen található. A tömböt átlagos falusias kép jellemzi; a Deák Ferenc és a Pósa Lajos utcák burkolata jó minőségű, a Rákóczi út, mint települési gyűjtőút nagy forgalmú; az Erdei Ferenc utcának nincs szilárd burkolata. A Pósa Lajos utcában van két rossz minőségű, lepusztult épület, amelyben (illetve a telken sátorban) laknak.

Ennek ellenére **a terület nem minősíthető szegregáció szempontjából veszélyeztetettnek**, csupán előregedő, és jobbra képzetlen lakossága miatt kerülhetett be a statisztikába: az itt élők 40%-a 60 év feletti.

Néhány kép a területről:

Deák Ferenc utca torkolata és a tömb egy része a Rákóczi út felől

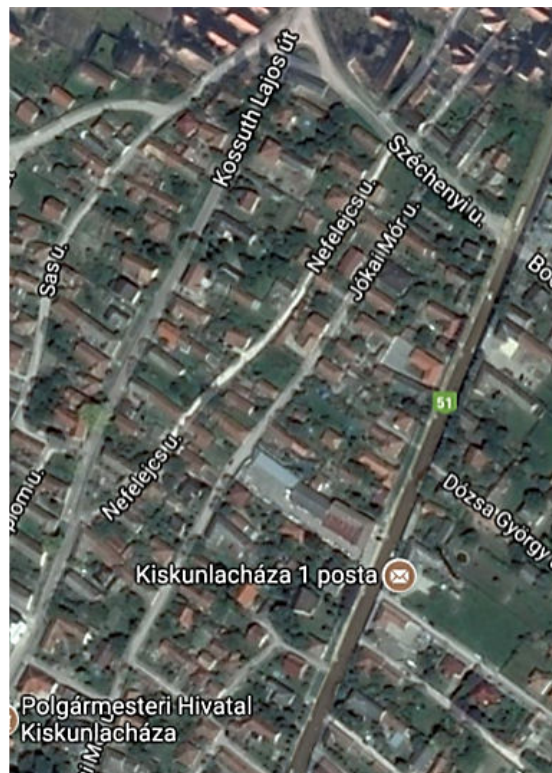
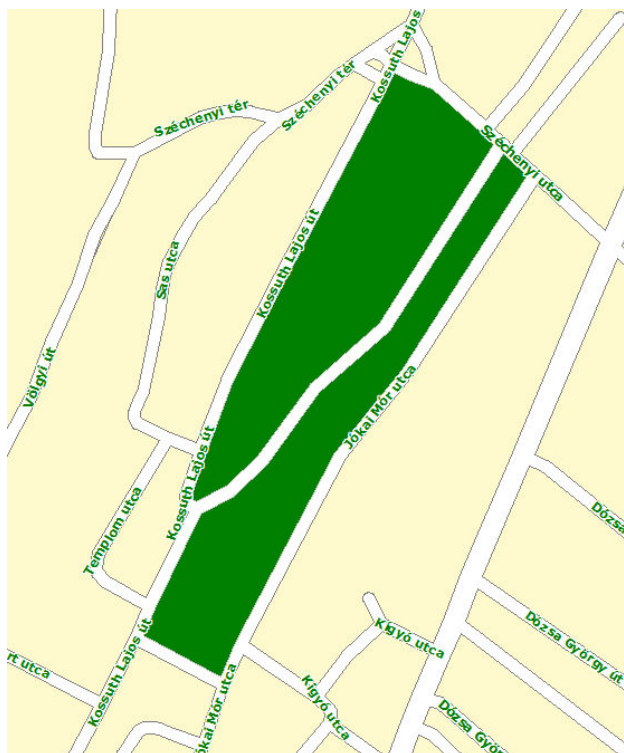

A Pósa Lajos u. torkolata a Rákóczi út felől

3. sz. veszélyeztetett terület

Kossuth L. u – Széchenyi u. – Jókai Mór u.

Lacháza egykori településközpontjában, a Polgármesteri hivatal és a református templom tözsomszédságában található a zölddel jelölt, veszélyeztetett terület, valójában azonban a 2011-es népszámlálás adatai alapján 34,4%-os a szegregációs mutató és 45 lakásban 115 fő él itt, így szegregáció szempontjából nyugodtan **tekinthetjük az 1-es területtel hasonlónak.**

Már csak azért is, mert az épületállomány itt is rendkívül öreg és szegényes; sok a lepusztult, elhanyagolt régi ház. A légifelvételen is jól látszik, hogy a Nefelejcs és a Jókai Mór utcák között rendkívül kis méretű telkek sorakoznak, melyek olcsóságuk révén indokolják a szegény lakosság megtelepedését.

Itt is viszonylag sok a gyermek, és nagyon sok az eltartott; de a képzettségi mutatók nem olyan rosszak, mint az 1-es terület esetében; a munkanélküliségi ráta is kicsit alacsonyabb. Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya is csak 20%.

KSH adatok 3. veszélyeztetett terület	
Móricz Zs. u. – Szabadság u. – Bem József u. – Petőfi Sándor u.	
Lakónépesség száma	115
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	21,7
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	55,7
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	22,6
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	40,6
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	10,7
Lakásállomány (db)	45
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	20,0
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	53,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül = szegregációs mutató	34,4
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	44,3

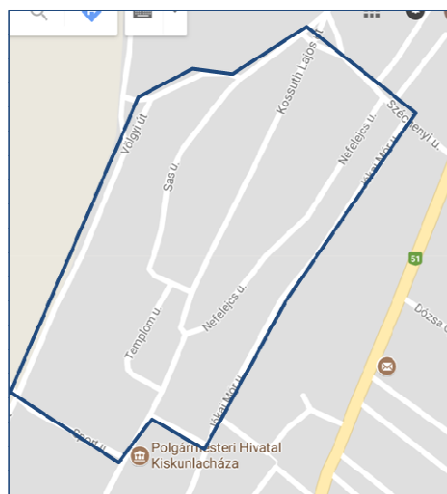
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	51,1
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	45,2
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	64,3
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	24,4
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	9,8
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	20,0
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	15,6
Felsőfokú végzettségűek száma a 25 éves és idősebb korúakon belül	8

E terület esetében is sajnos megállapítható, hogy **a valóságban jóval kiterjedtebb a veszélyeztetett terület nagysága.**

A Családsegítő Szolgálattal kapcsolatban álló családok adatai:

Sport u., Völgyi u., Kossuth L. u,
Széchenyi tér, Széchenyi u.,
Jókai u., Kígyó u., Dózsa Gy. u.

Család	28
Felnőtt	49
Gyermek	26
összes	75 fő

Néhány kép a területről:

Jókai u.

Nefelejcs u.

Bezárt kocsma a Kossuth-Széchenyi u. sarkán

Nefelejcs u.

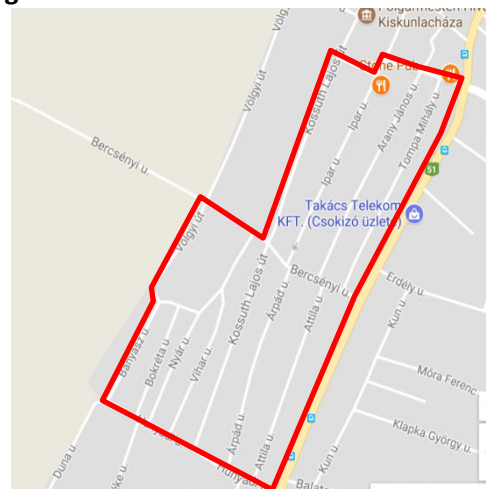
Völgyi u.

A Családsegítő központ adatszolgáltatása alapján a terület déli irányban is kiterjed még: a Kossuth Lajos, a Hunyadi, Völgyi, Bercsényi, Úttörő és Dózsa György utakig. Ezt a rész a helyiek „Burgó” néven ismerik.

A „Burgó”

	Kossuth L. u., Hunyadi u., Völgyi u., Bercsényi u.	Kossuth L. u., Úttörő u., Dózsa Gy. u., Hunyadi u.	ÖSSZ.
Család	16	19	35
Felnőtt	32	36	68
Gyermek	31	19	50
összes lakó	63	55	118

A 2. sz. veszélyeztetett terület, azaz a Rákóczi úttól északra és délre eső területeken összesen 75+118=193 problémás lakóval ápol kapcsolatot a Családsegítő Szolgálat.

A fenti vizsgálat alapján azt mondhatjuk tehát, hogy Kiskunlacházán nem egy, hanem két olyan terület van, amelyet településszövetbe ágyazott szegregátumnak tekinthetünk - és a helyi Önkormányzat is így tartja számon.

Ezeket a területeket kiemelten kell kezelni és körültekintő foglalkozást igényel az önkormányzat és a szociális ágazat részéről egyaránt.

4. sz terület

„Külső-Ráckevei út”

= Duna part: Hattyú - Kormorán – Sólyom – Bagoly u; + Sólyom – Gólya – Szalonka – Fogoly u.

A Kiskunlacháza Duna part üdülőterületén kijelölt „szegregátum” **statisztikai hiba**: a légifotó és a helyszíni bejárás is egyértelműen bizonyítja, hogy sem a jelölt két többen, sem a környező utcákban nem él elszegényedett lakosság és az épületállomány is teljesen átlagos, üdülőterületnek megfelelő, néhány elhagyott házzal, félbehagyott vagy éppen aktív építkezéssel. A világoszölddel jelölt parti sávban pedig kifejezetten jómódú, új házak sorakoznak ápolott parttal, saját, lekerített stéggel és csónakokkal.

A terület tehát ***nem tekinthető veszélyeztetettnak***, ezért a további statisztikai elemzésétől eltekintünk.

Néhány kép a területről:

5.2. A VESZÉLYEZTETETT TÁRSADALMI CSOPORTOK HELYZETÉNEK ÖSSZEGRÉSE

Kiskunlacháza 2013-2018-as Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2016-ban került felülvizsgálatra. Jelen fejezet az ebben szereplő információkat tartalmazza – a Családsegítő Szolgálat információival frissítve.

- Elkülönült, telepszerű szegregátum nincs, azonban több veszélyeztetett településrés is van:
  - Lacháza ún. „völgyi” részén, a - Polgármesteri hivatal környezetében – több utcára kiterjedően jellemző az öreg, elhanyagolt épületállomány és a szegény roma családok, munkanélküliek illetve az idős lakosok koncentrációja. Ez az ún. „Burgó”, ahol a közüzemi ellátás sincs biztosítva több helyütt. A legtöbben csak segélyből élnek.
  - A peregi részen, a Széchenyi és Petőfi, Virág utcák környékén szintén hasonló a helyzet. Mindkét terület kiemelt figyelmet érdemel.
  - Bankháza: déli és nyugati részén sok az elhanyagolt, üres épület. Ugyan az itt élők száma igen kevés (mintegy 150 fő), de az elöregedő népesség, az hiányos infrastruktúra és a településközponttól való elszigeteltség előrevetíti a szegregátum kialakulásának veszélyét.
- Az etnikai konfliktusok ritkák; az önkormányzat elkötelezett az együttműködés mellett. Az adományozás és időszakos gyűjtőakciók jól működnek.
- 2014-től már működik a Roma Kisebbségi Önkormányzat, ami segíti a hivatal és a kisebbség kapcsolattartását.
- A legnagyobb probléma a mélyszegénység, melyből kiutat a rendszeres munka jelenthetne, de ez az iskolázatlanság, a megfelelő viselkedéskultúra és álláskereső ismeretek hiánya miatt rendkívül nehéz.
- A lakhatási viszonyok változóak, de sajnos e területeken van néhány olyan porta, amely már közegészségügyi veszélyt jelent.
- A Gyermejjóléti Szolgálat adatai szerint 2012-ben 64 veszélyeztetett család volt (alapellátásban több mint 90 gyermek, védelembe vétel alatt pedig több mint 60 gyermek). 2017-ben pedig 52 család, 72 alapellátott gyerek, 27 védelembe vett gyermek.
- A védőnői szolgálatot 3 fő teljesíti, ezen kívül két házi gyermekorvos praxis van, rendelő a két településrészen külön is van.
- Némi segítséget jelenthetne a háztáji gazdálkodás, amely a megtakarítás mellett az egészséges táplálkozást is elősegítené.

Hamarosan, 2018-ban új Helyi Esélyegyenlőségi Program készül, amely frissebb információkat és újragondolt intézkedéseket tartalmaz.

5.3. ANTISZEGREGÁCIÓS INTÉZKEDÉSI TERV

A felülvizsgált és 2017-ben elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) szerint 2018-ig bezárólag az alábbi intézkedéseket tette meg, illetve a következők megvalósítását tervezi az Önkormányzat (a tervezett intézkedéseket jövőre pontosítja a készülő új HEP):

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége kapcsán:**Megvalósult:**

- ✓ Álláskeresési támogatás
- ✓ Rendszeres esélyegyenlőségi fórumok szervezése, rendszeres párbeszéd
- ✓ A kultúrák között együttműködés elősegítése. A nemzetiségi önkormányzat által szervezett programok (Roma Mikulás, Laci Napokon részvétel)
- ✓ Érdekképviselő, a csoportok közötti szakadék áthidalása, együttműködés elősegítése
- ✓ Közszolgáltatások fejlesztése; a szegregáció megakadályozása. A csatorna- és ivóvíz-hálózat kiépítése, fejlesztése

Tervezett:

- ▶ Munkáltatók és álláskeresők kapcsolatfelvételének elősegítése
- ▶ Új tartalmak felé történő pályázatkeresés (szociális jellegű)

II. A gyermekek esélyegyenlősége kapcsán:**Megvalósult:**

- ✓ Szabadidő minőségi eltöltése, élményt adó gyermekkor: nyári tábor szervezése. Folyamatosan működik.
- ✓ Egészséges táplálkozás, életmód. Az egészségtelen ételek túlzott fogyasztása, mozgáskultúra elhanyagolása miatt előadások, programok szervezése.
- ✓ Közösségi munka; a szociális kompetenciák kialakítása, fejlesztése

Tervezett:

- ▶ Konfliktuskezelés technikák megtanulása, tolerancia, szolidaritás: 2018-tól a Ráckeve és Környéke Család- és Gyermejjóléti Központ feladataként.
- ▶ Ifjúsági klub?

III. A nők esélyegyenlősége kapcsán:**Megvalósult:**

- ✓ családi napközi – helyette bölcsődei szolgáltatás
- ✓ Családtervezési programok; baba-mama klub. A védőnők és a GYEJÓ közreműködésével, valamint felvilágosító munkával.

Tervezett:

- ▶ + Fórumok, programok, klubok (pl. háztartásvezetési ismertek)

IV. Az idősek esélyegyenlősége kapcsán:**Megvalósult:**

- ✓ Közlekedési feltételek javítása. A településen belüli közlekedés segítése, helyi járatok a különböző programok eléréséhez - részben megvalósult. Fokozatos akadálymentesítés.
- ✓ Egészségügyi szűrések.
- ✓ IKT képzések. A modern technikák megismertetése, könnyebb tájékozódás, kapcsolatteremtés. Részben megvalósult, de a továbbiakban is fontos feladat.

Tervezett:

- ▶ Idősek klubjának létrehozása.
- ▶ Adatgyűjtés; átfogó kép kialakítása az idősek problémáiról és igényeiről.

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége kapcsán:**Megvalósult:**

- ✓ Adatgyűjtés. A fogyatékkal élők számának és problémáinak feltérképezése. Részben valósult csak meg, a mozgáskorlátozottak körében.
- ✓ A közéletbe való bevonás; részvétel a közösségi rendezvényeken. Részben működik egy iskolai program keretében. Fenntartása és fejlesztése a továbbiakban is szükséges.
- ✓ A többségi társadalom tájékoztatása fogyatékkal élőkről. Az előző program része.

Tervezett:

- ▶ Fórum, a közös problémák megbeszélése.
- ▶ Érdekképviselő; a csoportok közötti szakadék áthidalása, együttműködés.

Összegzés

A szegregációs folyamatok mélyülésének (elszegényedés, lakhatási viszonyok romlása, iskolázatlanság, munkanélküliség) megállítása, illetve visszaszorítása nagyon nehéz, sokszereplős és kitartó munka az Önkormányzat és a lakosság részéről egyaránt.

A megfelelő és jól működő érdekképviselő mellett folyamatos párbeszédre van szükség a problémák felméréséhez és megértéséhez. A szociális juttatások mellett az Önkormányzat a felnőttképzés és az álláskeresés támogatásával, a rendszeres munkára való felkészítő foglalkozások szervezésével sokat segíthet a felnövekvő fiatal, veszélyeztetett lakosoknak.

Kiemelten kell kezelni a gyermekeket, különösen e veszélyeztetett környezetben élő, szegénységben felnövekvő gyermekeket. Figyelemmel kell lenni a megfelelő óvodáztatásukra és iskoláztatásukra, a kimaradók felzárkóztatására. Napközis és nyári programok, ingyenes táborok szervezésével, a közösségi életbe való bevonással, az egyéni felelősségérzet kialakításával megelőzni elkallódásukat, bűnözési hajlamukat.

Fontos, hogy a társadalmi közelítés kétirányú legyen: a felzárkóztatás (ismeretek átadása, szociális és egészségügyi segítségnyújtás) mellett a többségi lakosság érzékenyítése is elengedhetetlen.

6. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

6.1 A STRATÉGIA KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

Magasabb szintű tervekkel való összefüggés

A 2014-2020-as uniós tervezési időszakra mind európai, mind hazai szinten számos területi valamint ágazati fejlesztési stratégia készült, mely magasabb területi szinten jelöl ki fejlesztési irányokat. Ezek ismerete, figyelembe vétele a stratégiakészítés során követelmény. Kiskunlacháza fejlesztési irányai, s a célok elérését biztosító projektek megvalósítása ezzel egyúttal hozzájárul a megyei, országos, és az uniós célkitűzések teljesítéséhez is - természetesen különböző mértékben. A következőkben az ITS-ben megfogalmazott célkitűzéseknek az alábbi stratégiai dokumentumokban megfogalmazott célkitűzésekhez való hozzájárulása kerül bemutatásra:

- Európa 2020 stratégia és illeszkedés az EU 11 tematikus céljához
- Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és területfejlesztési Koncepció
- Pest Megyei Területfejlesztési Koncepció 2014-2030

Európai Unió fejlesztéspolitikai irányai

Az Európai Unió 2020-ig érvényes átfogó stratégiájának, az Európa 2020-nak a végrehajtásában kiemelt szerepet kap az európai városok fejlesztése. A stratégia Európa intelligens („smart”), fenntartható („sustainable”) és befogadó („inclusive”) növekedésének céljaira összpontosít, és e célokhoz az Európai Unió egészére vonatkoztatva konkrét célértékeket is társít a foglalkoztatás, a K+F, az éghajlatvédelem és fenntartható energiagazdálkodás, az oktatás valamint a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem területén. Az Európai Unió az „Európa 2020” stratégia céljainak eléréséhez, a 2014-2020 közötti kohéziós politikájának végrehajtása kapcsán 11 tematikus célt (s ezekhez tartozó úgynevezett beruházási prioritásokat) rendelt. Az alábbiakban azt foglaljuk össze, hogy az ITS stratégiai céljai, mely EU tematikus célok megvalósításához milyen mértékben járulnak hozzá.

EU tematikus célok	Kiskunlacháza ITS kapcsolódása (középtávú célok)			
	cél 1 Versenyképes helyi gazdaság és üzleti környezet	cél 2. Hatékony közösségi infrastruktúrák	cél 3 Megújuló települési környezet.	cél 4. Aktív társadalom, szolidáris település
1. A kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció megerősítése	XXX			
2. Az IKT-khoz való hozzáférés elősegítése és e technológiák használatának és minőségének fokozása	XX	XXX		
3. A KKV-k versenyképességének fokozása	XXX			
4. Az alacsony szén-dioxid kibocsátásra való áttérés támogatása minden ágazatban	XX	XXX		
5. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a kockázatok megelőzésének és kezelésének elősegítése		XXX	XX	
6. Környezetvédelem és az erőforrások hatékonyságának elősegítése		XX	XX	
7. A fenntartható közlekedés elősegítése és a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrák előtti akadályok elhárítása		XXX		
8. A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése	XXX			
9. A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem				XXX
10. Beruházás az oktatásba, készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba			XX	XX
11. Az intézményi kapacitások és a közigazgatás hatékonyságának fokozása		XXX		

XXX erős hozzájárulás, XX közepes hozzájárulás

Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és területfejlesztési koncepció (OFTK)

A 2014-2020-as időszakra való felkészülés egyik alapja az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési koncepció, mely meghatározza a fejlesztéspolitika átfogó céljait, valamint az arra épülő középtávú – 2020-ig tartó időszakra érvényes – prioritásait. Külön fejezete foglalkozik a városhálózat szerkezetének alakulásával (tér szerkezet) és a városfejlesztés nemzeti prioritásainak felvázolásával.

Az OFTK által megfogalmazott nemzeti jövőkép szerint „Magyarország 2030-ban Kelet–Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azzal összefüggésben gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal. A nemzeti jövőkép elérése érdekében az OFTK négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt és ezek elérése érdekében tizenhárom specifikus célt, köztük hét szakpolitikai jellegű és hat területi célt fogalmaz meg. A specifikus célok nemzeti jelentőségű ágazati és területi tématerületeket ölelnek fel.

Az OFTK középtávú célrendszeréből az illeszkedést a városfejlesztés témakörén keresztül vizsgáljuk:

Kiskunlacháza középtávú céljai	Kiskunlacháza ITS kapcsolódása (középtávú célok)			
	cél 1 Versenyképes helyi gazdaság és üzleti környezet	cél 2. Hatékony közösségi infrastruktúrák	cél 3 Megújuló települési környezet.	cél 4. Aktív társadalom, szolidáris település
OFTK középtávú céljai				
Fenntartható és kompakt városszerkezet				
Energiafüggetlenség csökkentése és klímavédelem				
A leromlott városrészek hanyatlásának megállítása, megelőzése				
A demográfiai változások - a városi népességfogyás kezelése, a családok és a helyi közösségek megerősítése				
A helyi és térségi gazdaságfejlesztés				

Pest Megyei Területfejlesztési koncepció

A megyei területfejlesztési koncepció három átfogó célt tartalmaz, mely tizenkét stratégiai célban lett kibontva. Ezekon kívül Pest megye két összetett fejlesztési programot kíván megvalósítani, melyek komplexitásuknál fogva nem sorolhatók be önállóan egy átfogó cél alá sem. Nem nevezhetjük őket horizontális célnak sem, hanem inkább olyan stratégiai célnak, amelyik mindhárom átfogó célból tartalmaz egy vagy több részletet. Mindkét esetben országos célokhoz kapcsolódva, de Pest megye területére vetítve és a helyzetfeltárásban felismert megye specifikus célokra szűkítve kívánjuk alkalmazni a Duna stratégiát és a Homokhátság fejlesztését is. Mindkét stratégiai cél részben vagy egészben érinti Kiskunlacházát is.

	Kiskunlacháza ITS kapcsolódása (középtávú célok)			
Kiskunlacháza középtávú céljai	cél 1 Versenyképes helyi gazdaság és üzleti környezet	cél 2. Hatékony közösségi infrastruktúrák	cél 3 Megújuló települési környezet.	cél 4. Aktív társadalom, szolidáris település
Pest megye TFK céljai				
Társadalmi megújulás – testben és lélekben egészséges, önmaga sorsáért felelős egyén, együttműködés a közösségek, valamint az egyén és közösségek között				
Gazdaság dinamizálása; az értékteremtő képesség növelése a térség adottságaira építve				
Térszerkezet fejlesztése és kiegyensúlyozása; a lokális és makrotérségi érdekeket kiszolgálni tudó, fenntartható környezet				

A koncepció gazdaságfejlesztési célkitűzései fókuszáltan foglalkoznak a megye hátrányos és leszakadó térségeivel, ezen belül is Ráckeve térségének déli részével. A koncepció a következő operatív célokat tűzte ki:

- A Ráckeve és Kiskunlacháza váospár központi-, (és foglalkoztatási központi) szerepének erősítése, a térségi gazdaság erősítése, a kis- és középvállalkozások szerepének növelése.
- A helyi foglalkoztatást ösztönző programok támogatása.
- Vállalkozási övezet kialakítása Kiskunlacházán.
- A kiskunlacháza-i repülőtér, mint fejlesztési potenciál kihasználása a térség gazdasága fejlesztéséhez.
- A repülőtér pozicionálását és fejlesztését segítő közúti hálózatfejlesztés: első ütemben az 51-es út várost elkerülő szakaszának, távlatban pedig a Százhalombatta – Kiskunlacháza – Dabas – Nagykáta – Hatvan új, haránt irányú kapcsolatokat biztosító országos főútnak (és a szükséges Duna hidaknak) megépítésével.
- A Százhalombattától délre fekvő Duna szakaszon olyan fejlesztési zóna kialakításának előkészítése, amely miközben alkalmas lesz az itt tervezett új kikötő, az új főút és a repülőtér jelentette kiemelkedő logisztikai potenciál kihasználására, nem veszélyezteti a Duna mente ökológiai értékei fennmaradását és az egészséges ivóvíz kitermelés lehetőségeit.
- Az elsősorban a Soroksári (Ráckevei) Dunára alapozó üdülési potenciál kihasználása az R/S/D vízparti szabad területeinek bővítésével, közcélú hasznosításával, illetve a háttérterületek fejlesztésével.
- Az R/S/D környezeti megújítására folyamatban lévő program folytatása és befejezése (a szennyezett iszap eltávolítása, a vízminőség javítását szolgáló komplex programok megvalósítása, a vízpart revitalizációja).
- Természeti és környezeti adottságokhoz alkalmazkodó komplex turisztikai struktúra kialakítása, a turisztikai termékcsomagok megújítása, minőségi szállásférőhelyek bővítése, a természeti értékek megőrzésével.
- A vízi sportok fejlesztése.

- A dunai hajózás jelentette potenciál jobb kihasználása (elsősorban a R/S/Dn).
- A horgászat és a kerékpáros turizmus fejlesztése a háttér szolgáltatások színvonala erősítésével.
- A termál potenciálok jobb kihasználása.
- Kulturális örökségi, épített környezeti értékek megóvása, fejlesztése és fenntartható hasznosítása (kiemelten Ráckevén, Makádon).
- Vonzó településkép és a rekreációs funkciók fejlesztéséhez nélkülözhetetlen színvonalas települési környezet kialakítása.
- A térség erdősültségének növelése az üdülési potenciál növelése szolgálatában.
-

Települési tervekkel való összefüggés

Településfejlesztési Konceptió

Az ITS céljainak megfogalmazásánál az alapot a hosszú távú településfejlesztési koncepció jövőképe és átfogó céljai jelentették, az összefüggést a „stratégiai célok meghatározása” fejezet tartalmazza. A hosszú távú koncepció rész céljaihoz az ITS által tervezett beavatkozások különböző mértékben járulnak hozzá:

Konceptió prioritásainak programjai	ITS középtávú céljainak hozzájárulása a hosszú távú célok megvalósulásához (középtávú célok)			
	cél 1 Versenyképes helyi gazdaság és üzleti környezet	cél 2. Hatékony közösségi infrastrukturák	cél 3 Megújuló települési környezet.	cél 4. Aktív társadalom, szolidáris település
Kellemes, komfortos település		XX	XXX	
Erős Gazdasági bázis – ásványi vagyon, mezőgazdaság	XXX			
Alternatív közlekedési lehetőségek: vonat, reptér, Duna		XXX		
Természeti értékek: nemzeti park, Duna, vízfelületek			XXX	

Az egyéb, ágazati jellegű fejlesztési dokumentumok figyelembe vétele a stratégia készítése során megtörtént, ezek fő javaslati beépültek a dokumentációba.

- Gazdasági program (2014-2019)
- Településfejlesztési Konceptió (2010)
- Szociális Szolgáltatástervezési koncepció (2014)
- Sport Konceptió (2013)

6.2.A STRATÉGIA BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

A célok és helyzetértékelés megállapításai közötti kapcsolat összefoglaló bemutatása a következő:

cél 1 Versenyképes helyi gazdaság és üzleti környezet	Erősségek /lehetőségek	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mezőgazdasági, bányászati és ipari hagyományok ▪ Fejleszthető önkormányzati tulajdonú terület (laktanya) ▪ Térségi szinten erős kereskedelmi szektor ▪ Duna-part természeti környezete
	Gyengeségek /problémák	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Térségi szinten alacsony a hozzáadott érték termelés ▪ Autópályáktól való viszonylagos távolság ▪ Modern iparágak és kvalifikált munkahelyek hiánya ▪ Kereskedelmi szálláshelyek hiánya ▪ Kevés turisztikai attrakció és kihasználatlan potenciál
cél 2. Hatékony közösségi infrastruktúrák	Erősségek /lehetőségek	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Előnyös közúti megközelíthetőség ▪ Tervezett Pireusz-Budapest gyorsvasút ▪ Repülőtér jelenléte ▪ A közművek létesítményeiben rendelkezésre álló kapacitás
	Gyengeségek /problémák	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Magas forgalomterhelés, illetve közlekedésből származó környezet terhelés ▪ Kerékpárút hálózat nincs kiépülve ▪ A közművek kiépítettsége egyes területeken hiányos
cél 3 Megújuló települési környezet	Erősségek /lehetőségek	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Duna-part természeti környezete ▪ Rekultivált és hasznosított bányatavak ▪ Árapasztó csatorna ▪ A Kiskunsági Nemzeti Park szomszédsága ▪ Örökség helyszínek ▪ Szabadidős és sport helyszínek a Völgyben ▪ Kiépült települési kulturális és oktatási intézményrendszer
	Gyengeségek /problémák	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Egészségügyi és igazgatási infrastruktúra minősége fejlesztést indokol ▪ Duna-parton a sport és szabadidős infrastruktúra hiánya ▪ Közparkok, közkertek hiánya.
cél 4. Aktív társadalom, szolidáris település	Erősségek /lehetőségek	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kiskunlacháza történetének és identitásának őrzése ▪ Rendszeres közösségi rendezvények ▪ Aktív civil élet, civil szervezetek fontos szerepe a kultúra, a helyi identitás és hagyományok ápolásában
	Gyengeségek /problémák	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Szegregációval érintett területek a település több pontján

7. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

A kockázat jellege	Kockázat és hatásainak leírása	Bekövetkezés valószínűsége	Hatása	Kivédésére javasolt intézkedések
<i>finanszírozás</i>	Közép-Magyarországi Régióban az uniós források korlátozottan lesznek elérhetőek, nagy verseny, a projektelőkészítés gyorsasága fog dönteni – a szűkös keretek hamar kimerülnek	nagy	nagy	projektek előkészítését meg kell kezdeni és folyamatosan karbantartani a projektsor, finanszírozási források monitorozására van szükség
finanszírozás	önkormányzat a szükséges önerőt nem fogja tudni biztosítani a pályázatokhoz	közepes	nagy	elsősorban a magas támogatási intenzitású VEKOP támogatási lehetőségek preferálása; önkormányzati hitelfelvétel; körültekintő költségvetési tervezés
<i>finanszírozás</i>	Önerő biztosításának problémája a gazdasági szervezeteknél, különösen a KKV-knál	nagy	nagy	Lobbizás a különböző kiegészítő pénzügyi konstrukciók kialakításában (pl. önerő alap)
<i>finanszírozás</i>	Önerő biztosításának problémája a lakossági energiahatékonysági beruházásoknál	nagy	nagy	Lobbizás a különböző kiegészítő pénzügyi konstrukciók kialakításában (pl. önerő alap), önkormányzati szerepvállalás – addicionális forrásbiztosítás lehetőségeinek felmérése
<i>finanszírozás</i>	Többletköltségek jelentkezése a megvalósítás során a projekteknél.	alacsony	nagy	Professzionális projektelőkészítés, projektszinten kockázatok feltárása, kockázat-kezelési terv készítésével;
finanszírozás	a potenciális partnerek (civil szervezetek, egyházak) informáltsága alacsony az uniós támogatási lehetőségekről, kapacitásaik a projekt előkészítésében korlátozottak	közepes	közepes	partnerekkel való intenzív együttműködés és kommunikáció, ITS céljainak széleskörű ismertetése
<i>együttműködés</i>	partnerek bevonhatósága, felelősségvállalása és finanszírozási hátterének bizonytalansága következtében az önkormányzat – mint projektgazda – számára kockázat a bevonásuk	alacsony	közepes	jól megalapozott partnerség, folyamatos kapcsolattartás és bővítés a potenciális partnerek körében, projektelőkészítésbe való bevonásuk: a stabil, megbízható partnerek „kiválasztása” magasabb kockázattal járó projektszintű bevonásba
<i>jogi</i>	Projekteknél közbeszerzés elhúzóda miatt a határidők tarthatóságának kockázata.	közepes	közepes	Jól előkészített közbeszerzési folyamatok – ütemezés
<i>projektmenedzsment</i>	Projektek ütemezésének csúszása kivitelező hibájából.	közepes	közepes	Jól előkészített közbeszerzési folyamatok – kivitelező körültekintő kiválasztása, szerződésekben megfelelő jogi eszközök (biztosítékok, garancia-vállalás, stb.) beépítése;
<i>projektmenedzsment</i>	Hatósági engedélyek megszerzésnek elhúzóda.	alacsony	nagy	Már a tervezés során megfelelő szintű és gyakoriságú egyeztetés, projektek tervezésénél a szükséges hatósági engedélyeztetéshez szükséges idő megfelelő megtervezése (puffer beépítésével).

A kockázat jellege	Kockázat és hatásainak leírása	Bekövetkezés valószínűsége	Hatása	Kivédésére javasolt intézkedések
<i>társadalmi</i>	Lakossági konfliktusok a projektek megvalósításával járó kellemetlenségek miatt (építkezés zaj- és légszennyezés), megnövekedő forgalom miatt, stb.	alacsony	alacsony	Már a projektek előkészítése során megfelelő kommunikáció, mely a végrehajtás fázisában is többféle módon történik (a kötelező nyilvánosságbiztosításon túl).
	Társadalmi projektek irányában lakossági közömbösség.	alacsony	nagy	Kommunikáció, bevonási stratégiák alkalmazás már a projektek előkészítése során is, hatékony kommunikáció és nyilvánosságbiztosítás.
<i>gazdasági</i>	Befektetés-ösztönző szervezet forráshiánya, magánszektorral partnerség hiánya.	alacsony	közepes	Feladatkör és működés folyamatos fejlesztése a partnerségi kapcsolatok erősítésével. Szolgáltatások (működési területek) partnerségi alapú, szükségletre épülő megtervezése, tevékenységi kör fenntartható finanszírozásának kialakítása.
<i>környezeti</i>	A projektek megvalósításánál a környezetvédelmi szempontok nem épülnek be.	közepes	nagy	Az önkormányzat saját projektjein keresztül demonstratív jelleggel kell az ökoinnovációs szempontokat alkalmazni és ezt kommunikálni.

8. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

8.1. A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI ÉS NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK

A fejezet célja, hogy áttekintse azon nem fejlesztési jellegű tevékenységeket, amelyek elősegítik az ITS-ben meghatározott célok teljesülését, a kijelölt akcióterületeken tervezett beavatkozások megvalósítását. Tekintettel a település helyzetértékelésben azonosított problémáira az önkormányzat a fizikai jellegű beruházásokat állította a középpontba, de a nem beruházási típusú, úgynevezett szoft projektek megvalósítása szintén fontos szerepet kap, s ezek a tevékenységek a település működésének napi életében jelenik meg. Az önkormányzat településfejlesztési céljainak elérését szolgáló nem fejlesztési, beruházási jellegű tevékenységei az alábbi témák köré csoportosíthatók:

Befektetés ösztönző és városmarketing tevékenység

Kiskunlacháza önkormányzatának egyik kiemelt célja a tudatos, tervezett befektetés ösztönzés illetve városmarketing tevékenység, mely a település promócióját, reklámozását, „értékesítést” jelenti különböző célcsoportok irányába. A tevékenység részét képezi Kiskunlacháza és azon belül a Keleti Gazdasági Zóna, mint gazdasági helyszín megismertetése, népszerűsítése a gazdasági szereplők körében, illetve új befektetők letelepedésének elősegítése.

Az önkormányzat helyi szervezetekkel illetve térségi szereplőkkel együttműködve a település, mint turisztikai célpont promóciójával, a helyi természeti és kulturális értékek bemutatásával a turizmus fejlődését tudja elősegíteni. A tudatos, célzott és differenciált városmarketing tevékenység ezért nagyban támogathatja a településfejlesztési stratégia céljainak megvalósítását többek között az egyes projektek végrehajtásának elősegítésén, de akár az egész stratégia lakosság körében való elfogadottságának növelésén keresztül is.

Duna menti térségi együttműködés

A Ráckevei-Soroksári-Duna-ág (RSD) mentén jelentős fejlesztések tervezettek mind Kiskunlacházán (Duna-part akcióterület keretében), mind a szomszédos településeken. Az így kialakulóban lévő Duna menti sport és szabadidős tengely a térség egyik kiemelt rekreációs területe lehet. Ennek kialakításához azonban együttműködésre van szükség az egyes területek között, az egymás hatását kioltó fejlesztések elkerülése érdekében és a lehetséges szinergiák mind eredményesebb kihasználása miatt. Ahhoz, hogy a partszakaszt minél több turista fedezze fel, a települések összefogására, közös marketingkommunikációs tevékenységére van szükség.

Lokálpatriotizmust és társadalmi összetartozást erősítő közösségi programok támogatása

A településen lakók életminőségét, komfortérzetét meghatározza, hogy mennyire érzik otthonuknak Kiskunlacházát, mennyire tudják gyakorolni aktív, egészségtudatos, kulturális értékteremtő életvitelüket. Az ehhez szükséges infrastruktúra további fejlesztés, bővítése szükséges és tervezett. Az önkormányzat a közösségi infrastruktúra területén, az intézmények fenntartásán, bővítésén, megújításán, a programok finanszírozásán keresztül számos intézkedést hajtott végre. A jövőben meg kell teremteni a programok és a meglévő infrastruktúra működtetésének finanszírozási hátterét, erősíteni kell a helyi civil szervezetek szerepét a szervezésben és lebonyolításban.

Településrendezési szerződés

A Kiskunlacházi Önkormányzat által tervezett hosszú távú településfejlesztési beavatkozások megvalósításakor előnyben részesül a jelenlegi törvényi szabályozás által lehetővé tett tervalku folyamata. A tervalku az önkormányzati partnerségen alapuló, magánkezdeményszerű fejlesztői projektek és az önkormányzat közötti viszonyt meghatározó településrendezési szerződési eljárás. Az Önkormányzat a jövőben megvalósítani tervezett fejlesztési projektjei tervezésekor a fenti lehetőséggel élni kíván; elősegítve ezzel a piaci igényekhez történő rugalmas alkalmazkodást. A településrendezési szerződés keretében a beruházó részt vesz a kapcsolódó közösségi infrastruktúra és intézményrendszer fejlesztésében, finanszírozásában.

8.2. AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEINEK MEGHATÁROZÁSA

Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzata felel a településfejlesztés irányainak meghatározásáért, a kapcsolódó fejlesztési és rendezési dokumentumok elkészítéséért, összhangjáért valamint a kitűzött célok megvalósításához szükséges feltételek biztosításáért. Különösen igaz ez az önkormányzati érdekeltségű (tulajdonjog) vagy kezdeményszerű fejlesztések vonatkozásában, így a kijelölt akcióterületek esetében is. A stratégia végrehajtásának szervezeti rendszerét programszinten a meglévő hatáskörökbe integrálva tervezi biztosítani az önkormányzat. Az önkormányzat a fejlesztések megvalósítását a következő struktúrában kívánja megoldani.

Döntéshozatali szint: az önkormányzat képviselőtestülete, melynek feladata a településfejlesztéssel kapcsolatos döntések meghozatala, módosítása, a stratégia elfogadása, a szükséges finanszírozási forrásokról a döntések meghozatala.

Stratégiai szint: stratégiai menedzsment szervezet, melynek tagja a Polgármester, a Pénzügyi és Fejlesztési Bizottság képviselője, a Főépítész és a Műszaki, beruházási és környezetvédelmi csoport képviselője. A szervezet feladatai a következők:

- döntés-előkészítő anyagok elkészítésének koordinációja, szakmai részvétel az előkészítésben;
- fejlesztési kérdésekben döntéshozás,
- az ITS-ben meghatározott célok megvalósulásának, a feladatok elvégzésének a folyamatos felügyelete, ennek keretében:

külső és belső fejlesztési környezetben, feltételekben beállt változások monitorozása, ennek alapján a stratégiát is érintő módosítási javaslatok előkészítése,

az operatív végrehajtó/menedzsment szervezet felügyelete,

a kitűzött településfejlesztési célok elérésének nyomon követése (monitoring),

- az ITS-ben meghatározott településfejlesztési akciók, illetve projektek előzetes vizsgálata a megvalósíthatóság szempontjából.
- partnerségi folyamatok, információáramlás koordinációja: gazdasági partnerek, civil szervezetek, lakosság, köz és államigazgatás szervezetei;
- gazdaságfejlesztési elemek folyamatos nyomon követése;
- szükséges tervek elkészítése, ennek koordinálása, felügyelete;

- pályázati lehetőségek figyelése, előkészítés megindítása, felügyelete;
- források felkutatása, szervezése;
- városmarketing és PR tevékenységek tervezése, irányítása, felügyelete;
- kivitelezési munkák pályáztatásának menedzselése;
- amennyiben releváns, a településrendezési szerződés(ek) előkészítése a beruházó fejlesztőkkel.

A stratégiai menedzsment szervezet operatív menedzsere, fő koordinátora a Főépítész. Ő felelős a településfejlesztési kérdéseket középpontba helyező stratégiai egyeztető megbeszélések rendszeres megszervezéséért. A stratégiai menedzsment szervezet aktuális kérdések felmerülése, illetve a tagok indítványozása esetén ad-hoc jelleggel is ülésezhet. Az egyeztetésekről a képviselőtestület felé beszámoló készül. A stratégiai egyeztetésekre az anyagok előkészítése, illetve a meghozott döntések értelmében a végrehajtásra kerülő feladatok részletes kidolgozása és továbbítása az adott végrehajtó egység felé a Műszaki, beruházási és környezetvédelmi csoport feladata. Ezt indokolja, hogy a településfejlesztés mellett az építésügyi, műszaki tevékenységek felügyelete szintén ehhez az irodához kapcsolódik, a tervezett beavatkozások között pedig a műszaki jellegű tevékenységek dominálnak.

Operatív szint: a végrehajtást a meglévő intézményi struktúrában oldja meg az önkormányzat. A pályázaton sikeres projekt menedzselését ezért szintén a hivatali egységei – közöttük is a műszaki, beruházási jellegű fejlesztések esetében az Műszaki, beruházási és környezetvédelmi csoport szervezeti keretei között hajtja végre. A csoport rendelkezik projektmenedzsment, műszaki felügyelet és pénzügyi menedzsment szakértelmekkel. Az akciótervek megvalósítása során a Műszaki, beruházási és környezetvédelmi csoporthoz rendelt feladatok:

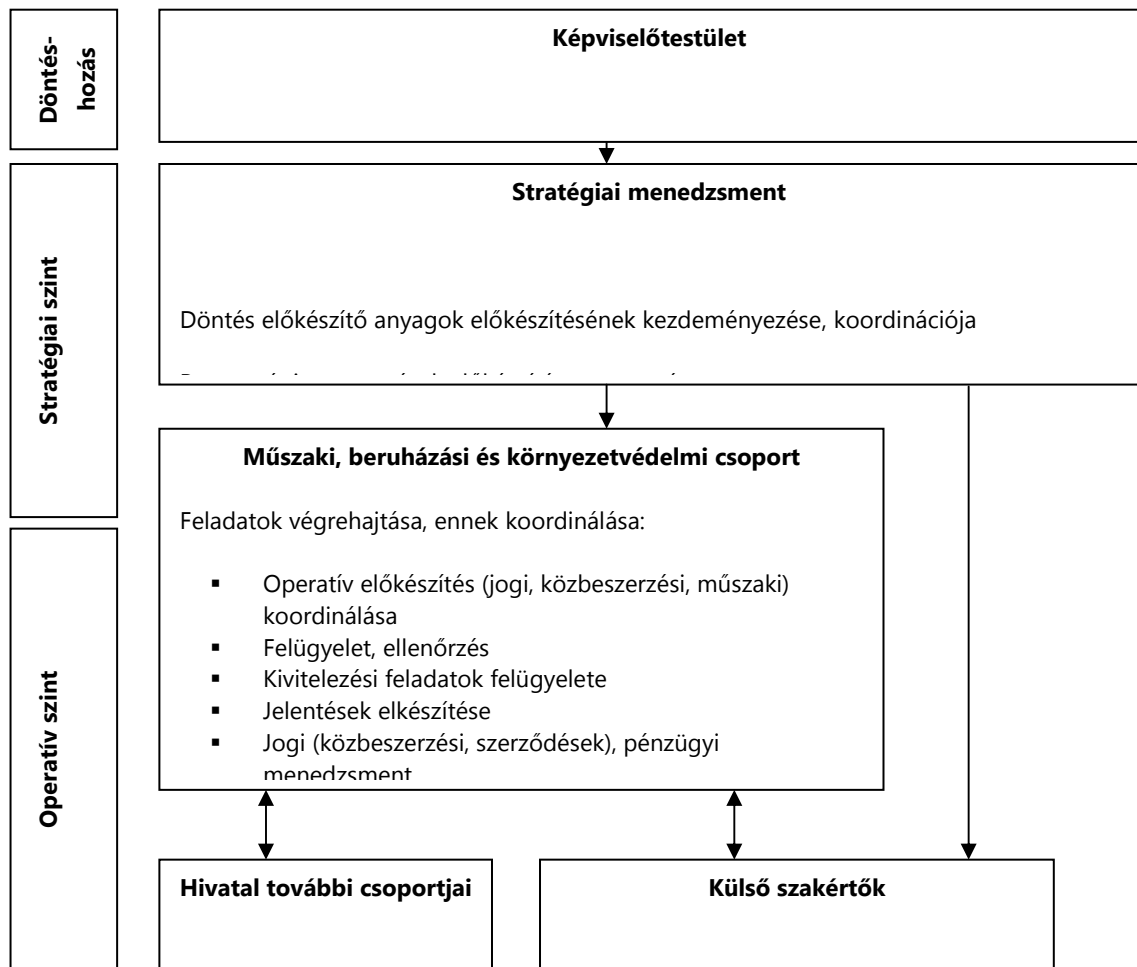
- kivitelezések, projektek előkészítő munkálatainak megszervezése,
- a terület előkészítési munkák irányítása (bontások, közműépítési munkák elvégzése),
- a közterületek rendezési munkáinak irányítása, menedzselése a munkálatok folyamatos ellenőrzése, az elkészült munkák átvétele),
- az Önkormányzat beruházásában megvalósuló egyes létesítmények (pl. közintézmények) esetében a beruházói feladatok menedzselése (terveztetés, kivitelezési munkák pályáztatása, megrendelése, a munkálatok folyamatos ellenőrzése, az elkészült munkák átvétele),
- adminisztrációs feladatok ellátása,
- beszámolók elkészítése.

A pénzügyi adminisztrációs terület ellátása a hivatalon belül a Pénzügyi Osztály feladata.

Az egyes projektekhez, feladatok végrehajtásához szükséges specifikus szakértelmet külső partnerek bevonásával lehet rövidtávon a leghatékonyabban biztosítani. Ez történhet stratégiai szinten, de az operatív feladatok elvégzése kapcsán is. Legfontosabb területek, ahol külső szakértelmek bevonása tervezett:

- jogi típusú feladatok (közbeszerzés, tulajdonjogi kérdések rendezése, szerződéskötések);
- műszaki ellenőrzés;
- pályázatírás;
- megvalósíthatósági és hatáselemzések elkészítése,
- projektmenedzsment.

A településfejlesztési feladatok és döntési kompetenciák megoszlása következő:

Az önkormányzat több olyan projektet tervez, ahol fontos a lakosság, civil szervezetek bevonása már a projektfejlesztés időszakában is. Ennek koordinációját, előkészítését és lebonyolítását a Településrendezési, településfejlesztési és műszaki csoport végzi a továbbiakban is.

8.3. MONITORING RENDSZER KIALAKÍTÁSA

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia középtávon megadja Kiskunlacháza fejlesztésének fő irányait, mind területi, mind tematikus szempontból meghatározza a fejlesztés fókuszterületeit. A végrehajtás során a monitoring rendszer feladata, hogy egyrészt a megvalósítást kövesse nyomon (outputok, eredmények, hatások, ráfordítások, végrehajtás üteme), másrészt folyamatosan figyelni és értékelni kell azt a környezetet is, amely a fejlesztések megvalósítását befolyásolhatja.

Középtávú monitoring feladatok (2020):

- célok megvalósulása,
- megvalósítás módja,
- hatások, eredmények átfogó értékelése a lefektetett indikátorok alapján.

A stratégiában kitűzött célok megvalósulását, a beavatkozások eredményességét, közvetlen és közvetett hatásainak értékelését csak relatíve hosszabb távon lehet reálisan értékelni.

Rövidtávú monitoring feladatok (2 évente):

- külső környezetben (feltételekben) beállt változások értékelése;
- belső környezetben (adottságokban) beállt változások értékelése;
- ITS, célok felülvizsgálata;
- hatások, eredmények.

Folyamatos monitoring feladatok:

- outputok és ráfordítások nyomon követése (anyag, idő, humán erőforrás),
- pénzügyi monitoring,
- forráslehetőségek nyomon követése,
- partnerségi folyamatok, kontaktok nyomon követése,
- visszacsatolások az akcióterületi tervek és a megvalósítás eszközeinek irányában.

A folyamatos monitoring feladatok lényegében az operatív végrehajtással kapcsolatos adatokat, tényeket rögzítik és teszik lehetővé a végrehajtás értékelését, szükségeszerű módosítását (hatékonyság, outputok, végrehajtás üteme).

Pályázati pénzek felhasználására vonatkozó monitoring:

- jelentések/ értékelések,
- Közreműködő Szervezet által lefolytatott ellenőrzések.

A folyamatos és pályázattal elnyert támogatásokhoz köthető monitoring feladatok elvégzésért, ennek koordinációjáért a településfejlesztési feladatok projektmenedzsmentje, azaz Műszaki, Beruházási és Környezetvédelmi Csoport felelős. Az egyes részfeladatokat adott esetben delegálhatja az operatív menedzsmentben közreműködő egységekhez (hivatal csoportjai – különösen a soft elemek megvalósítása vonatkozásában, a végrehajtásban szerepet vállaló intézmények). A két éves

felülvizsgálatot, valamint stratégiai célok megvalósulásának értékelését a Polgármester a vagy Képviselőtestület kezdeményezi és annak előkészítésével az operatív menedzsment felelősét (Műszaki, Beruházási és Környezetvédelmi Csoport) megbízza. Az értékelésekről minden esetben jelentés készül – ennek elkészítésében a stratégiai menedzsment is részt vesz, az előállított adatokat közös egyeztető ülésen értékelik. Az így elkészült jelentést – mely a stratégiai menedzsment értékelő megjegyzéseit és jövőre irányuló javaslatait is tartalmazza – a képviselőtestület megtárgyalja, értékeli. Az értékelés eredményeként a képviselőtestület dönt a stratégia végrehajtásának további folytatásáról, az esetleges felülvizsgálat elvégzéséről, a stratégia céljainak módosításáról.

A stratégiában kitűzött célok megvalósulását, a beavatkozások eredményességét, közvetlen és közvetett hatásait csak hosszabb távon lehet reálisan értékelni. A 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet rendelkezése szerint a stratégiát az önkormányzat minimum négyévente felülvizsgálja.

▪ *Indikátorok*

Az output típusú projektindikátorokra vonatkozó táblák a mellékletben találhatóak. Az indikátorok az EU által is közös használatra javasolt indikátorok figyelembe vételével kerültek meghatározásra, mely tartalmazza a koncepció hatás és eredményindikátorait is.

Az output indikátorok esetében számos paraméter a jövőben (évente vagy egy megjelölt időszakig) megtörténő eseményre illetve teljesítményre ad meg célértéket, ahol a bázisérték nulla. Számos esetben azonban jelenleg még nem sikerült bázis- vagy célértékeket azonosítani, ott az ITS monitorozása (első éves felülvizsgálata) során kell majd azokat pótolni. A hiányosság oka, hogy a bázis vagy célértékeket az önkormányzat egy később készülő szakpolitikai koncepciójában vagy stratégiájában kívánja majd meghatározni.

9. MELLÉKLET – MONITORING MUTATÓK

1. Stratégiai cél: Versenyképes helyi gazdaság és üzleti környezet

Indikátorok típusa	Alkalmazott indikátor	Kiinduló érték	Célérték	Adatok forrása	Adatfelvétel módja gyakorisága
eredmény	iparúzési adó bevétel	241.757 e Ft (2015)	növekedés	önkormányzat	évente
	regisztrált társas vállalkozások száma	1376 (2014)	1400 (2022)	KSH	2022
	szálláshelyeken regisztrált vendégéjszakák száma (minden szállás kategória)	541 (2014)	növekedés	KSH	évente
output	támogatásban részesített új vállalkozások száma	-	4 db (2023)	FAIR	évente
	újonnan kialakított modern iparterület	-	100 e m ² (2022)	önkormányzat	2022
	szállásférőhelyek száma a kereskedelmi és egyéb szálláshelyeken	12 (2014)	100 (2023)	KSH	2023

2. Stratégiai cél: Hatékony közösségi infrastruktúrák

Indikátorok típusa	Alkalmazott indikátor	Kiinduló érték	Célérték	Adatok forrása	Adatfelvétel módja gyakorisága
eredmény	energetikai projektek eredményeként megtakarított energiamennyiség	-	(PJ/év) projektek kidolgozása során számított értékek	önkormányzat	évente
output	Létrehozott új, vonalas kerékpáros létesítmények hossza	-	km (2023) projekt(ek) kidolgozása során számított értékek	önkormányzat, FAIR	évente
	Közszolgáltatásoknak helyet adó épületek energiahatékonysági fejlesztése	-	2 db (2020)	önkormányzat	évente
	energia- és klímatudatos szemléletet közvetítő programok, kampányok száma	-	5 (2023)	önkormányzat	évente

3. Stratégiai cél: Megújuló települési környezet

Indikátorok típusa	Alkalmazott indikátor	Kiinduló érték	Célérték	Adatok forrása	Adatfelvétel módja gyakorisága
eredmény	Elégedettség a települési környezet minőségével	(bázisérték felvétele szükséges (0-10))	növekedés	önkormányzat	kétévente
output	Újonnan épített illetve felújított sportlétesítmények száma	-	2 (2022)	önkormányzat	2022
	Újonnan épített illetve felújított zöldterületek nagysága	-	10 e m ² (2023)	önkormányzat	2023

4. Stratégiai cél: Aktív társadalom, szolidáris település

Indikátorok típusa	Alkalmazott indikátor	Kiinduló érték	Célérték	Adatok forrása	Adatfelvétel módja gyakorisága
eredmény	Elégedettség a települési környezet minőségével	(bázisérték felvétele szükséges (0-10))	növekedés	önkormányzat	kétévente
	aktív civil szervezetek száma	(első év: 2018)	növekedés	önkormányzat	kétévente
output	újonnan felszerelt köztéri biztonsági kamerák száma	-	15 (2022)	önkormányzat	2022
	kulturális programok száma	(első év: 2018)	növekedés	önkormányzat	évente